

GAZETA POLSKA

W BRAZYLII

Warunki prenumeraty

W Brazylii rocznie: 10\$000 z góry, 11\$000 z dołu. W Argentynie: 6 pesów, w Ameryce Północnej i reszty zagranicy 3 dolary. Numer pojedynczy: 300 reisów. **Wychodzi raz na tydzień** zawsze w środy

Adres dla listów i przesyłek pieniężnych („Vales postaux” i „cartas com valor”) „Gazeta Polska w Brazylii” Curityba — Parana — Caixa postal D. Redakcja i Administracja mieś się przy ulicy Conselheiro Laurindo N. 8 blisko Uniwersytetu Parańskiego.

WYDAWCA: Franciszek Wochnik REDAKTOR: Ignacy Sklarski

N. 22

Kurytyba, Środa dnia 2 czerwca 1926

Rok XXXV

Co pisze prasa polska o emigracji polskiej do Brazylii i innych krajów.

(Dokończenie)

Wychodźstwo sezonowe, jak już sama nazwa wskazuje, nie rozwiązuje sprawy, gdyż nie gwarantuje stałych rynków pracy dla robotników polskich. Przyrost ludności naszej, świadczący o naszej ekspansji, nakłada na nas obowiązek rozwiązania problemu wyszukania odpowiednich terenów wychodźczych.

Jakie są w tym kierunku możliwości?

Odpowiadając na to pytanie, muszę się zastrzedz, że wypowiadam tylko swoje osobiste poglądy... Wydaje mi się, że w naszej sytuacji musimy szukać współpracy w dziedzinie emigracji z takim państwem, które mogłoby nasz materiał wychodźczy przysłać, zapewniając mu możliwość rozwoju narodowego i należytego urządzenia się. Jest rzeczą ważną, aby emigracja taka nie była jednostronna, t. zn. aby nie obejmowała tylko jednej warstwy, lecz torowała drogę do zarobku wszystkim warstwom, które pracy szukają. Sądzę, że wszystkie względy przemawiają tu za współpracą Polski z Francją. W książce mojej p. tyt. „Biali i kolorowi” obliczyłem, że w ciągu lat 40 Francja będzie liczyła 30 milionów ludzi, a Polska — 60 milionów. Francja — bez rozstrzygnięcia problemu ludności nie będzie mogła utrzymać swej pozycji w świecie, będzie jej również trudno wyzskać bogactwa kolonii.

Na czym więc polega projekt p. ministra?

Uważam, że południowa Francja może jeszcze być terenem osadnictwa polskiego, tembardziej, że ciągle przenoszenie się ludności wiejskiej do miast, przyczynia się jeszcze bardziej do opustoszenia wsi. Ale nie uważam rdzennej Francji za jedyny teren naszej współpracy. — Wchodzi tu w grę poważnie kolonie francuskie, a przedewszystkiem te, które pod względem klimatu mogą naszemu wychodźtwu odpowiadać. Nasz wychodźca, o ile znajdzie się wśród kolorowych, zajmuje tam zawsze wyższy od krajowców szczebel pracy: jest majstrem, nadzorcą i t. p. Nie spełnia więc prac najcięższych.

Jak p. minister wyobraża sobie współpracę tej emigracji do kolonii francuskich?

Musi to być akcja, obliczona na osadnictwo jednostkowe, przeprowadzona przez organizację przy-

watną, ale działającą pod ścisłą kontrolą rządu i czynników społecznych. Północną Afrykę uważam za bramę wpadową dla tak pojętej współpracy między Polską a Francją. Trzeba mieć na uwadze, że należałoby do krajów północnej Afryki, a więc do Algieru i Marokka kierować nie tylko robotników — osadników, ale również inteligencję rolną, rzemieślników, pracowników budowlanych, władzy-karbowych, zarządzających fermami i t. p.

Jakie jest zadanie wycieczki poselskiej w Afryce?

Ma ona — zaproszona przez francuskie towarzystwo dla spraw imigracji — zbadać t. m. s. warunki i ustalić w jakim stopniu kraje te nadają się dla wychodźstwa polskiego.

A inne kraje nie są brane dla wychodźstwa polskiego?

Owszem. Myślimy o Ameryce południowej, a przedewszystkiem wchodzi w grę Brazylija, gdzie wychodźstwo polskie jest już wcale liczne w stanie Parana. Mamy tam przeszło 125.000 polaków, na ogólną liczbę 600.000 mieszkańców. Dla celów wychodźstwa rolnego polskiego, nadaje się również Kanada. — Chcemy po zbadaniu tych terenów i uzyskaniu możliwie dogodnych warunków stworzyć Towarzystwo Kolonizacyjne, które zajęłoby się realizowaniem projektów wychodźczych rządu. Jako jedno z pierwszych zadań tego towarzystwa wysuniemy zaopatrywanie Polski w surowce, które kolonista polski będzie produkował. W ten sposób nawiąże się ścisły kontakt gospodarczy pomiędzy Polską a wychodźstwem kolonizacyjnym, a kraj nasz zapewni sobie dowóz całego szeregu surowców, a przedewszystkiem — bawełny.

Towarzystwo kolonizacyjne polskie jest obecnie w stadium organizacji. Rozpocznie ono działalność po moim powrocie z Tunisu.

Z powyższych głosów trzech pism polskich, wyrażających opinie trzech części społeczeństwa polskiego, zamieszkującego kresy zachodnie i wschodnie państwa polskiego okazuje się, że emigracja za morze, a przedewszystkiem do Brazylii i do jej trzech południowych stanów Parana, Sta Cathary i Rio Grande do Sul jest kwestią, nie dającą się uniknąć, jest ztem koniecznym dla uregulowania spraw ekonomicznych i gospodarczych Polski. Tymczasem rząd polski, zamiast postarać się o zawarcie konwencji z państwami, które przyjmują jeszcze kolonistów, lub

przynajmniej o zakupienie wielkich obszarów ziemi, które np. w Brazylii można było przed niedawnym jeszcze czasem nabyć za bardzo niską cenę i które dziś jeszcze przedstawiciele innych państw, więcej troskliwych o swoich obywateli, zakupują za wszelką cenę, rząd polski tworzy zółwim krokiem jakieś towarzystwo kolonizacyjne, które niewiadomo kiedy i czy w ogóle zorganizowane zostanie. A cena ziemi rośnie z dnia na dzień, i gdy nareszcie polskie towarzystwo emigracyjno kolonizacyjne utworzone zostanie i działać zacznie, setki i tysiące naszych rodaków padnie ofiarą wyzysku niesumiennej agencji emigracyjnych, a ceny ziemi wzrosną w dwukrotność.

Czy wobec tego nie należałoby przyspieszyć zorganizowanie tego towarzystwa, i to z kapitałem, odpowiadającym celowi?

Materiały na ubrania Casa das Casemiras

Prosimy nie kupować materiału na ubrania przed sprawdzeniem naszych cen.

Sztuka 3 metrowa na ubranie tylko 30\$000

Praca Municipal 61 B. w Kurytybie

TELEGRAMY z całego świata

POLSKA. — Warszawa 19 maja Nowy rząd zwołał zgromadzenie Narodowe na 29 maja br. Twierdzą ogólnie, że stronnictwa prawicowe nie zdołają stworzyć większości, gdyż lud jawnie popiera rewolucję marszałka Piłsudskiego. — Ci którzy po zwycięskim ruchu rewolucyjnym usiłowali zakłócić pokój, będą stawieni przed sąd wojenny.

Berlin 19 maja Według wiadomości otrzymanych wprost z Warszawy, prowincje prosiły marszałka Rataja, aby zwołał Zgromadzenie Narodowe nie do Warszawy lecz do innego miasta.

Warszawa 19 maja W wyższych kołach politycznych zapewniają, że marszałek Piłsudski już oświadczył, że przyjmuje kandydaturę hr. Skrzyńskiego, byłego prezesa ministrów — na prezydenta Rzeczypospolitej.

Warszawa 19 maja Zdaje się, że starania marszałka Rataja o uspokojenie kraju nie odniosły skutku w Poznaniu. Jednakże wyższe sfery urzędowe nie tracą nadziei i w dalszym ciągu prowadzą swe dzieło pokojowe.

Wojsko poznańskie słucha rozkazów swego komendanta.

Władze pomorskie wraz z wojewodą wysilają się aby naklonić naród do zgody i łączności.

Powoli wraca spokój w całym kraju.

Warszawa 21 maja Dzienniki zawiadamiają, że władze polskie zarządziły środki zapobiegawcze przeciw agitatorom niemieckim, którzy korzystając z chwilowej rewolucji w Polsce, potajemnie weszli na Śląsk i tam podburzały lud do rozruchów.

Warszawa 21 bm. Za kandydaturą marszałka Piłsudskiego na prezydenta Rzeczypospolitej opowiedziały się już stronnictwa lewicowe, socjaliści, ludowcy i stronnictwa robotnicze.

Marszałek Piłsudski dotychczas nie wyjawiał swej decyzji.

Warszawa 21 maja Donoszą, że poseł sowiecki Wojków otrzymał nakaz, aby natychmiast wszczął z rządem marszałka Piłsudskiego rokowania o zawarcie polsko-rosyjskiego traktatu neutralności.

London 21 maja. Korespondent angielskiego dziennika „Daily Mail” w Rydze donosi, że Polska przedstawiła Litwie i Estonii projekt umowy, na mocy której państwa te wraz z Polską mają się wzajemnie wspierać na wypadek napadu ze strony Rosji.

Warszawa 21 maja. Marszałek Rataj miał oświadczyć, że nie przyjmuje swojej kandydatury na prezydenta Rzeczypospolitej. Wobec tego stronnictwa lewicowe robią propagandę na korzyść kandydatury marszałka Piłsudskiego.

Warszawa 24. Została zaprzeczona wiadomość o uwięzieniu generała Józefa Hallera, o którym donosiły niektóre dzienniki brazylijskie. Uwięzionym został generał Stanisław Haller, lecz i ten został następnie uwolniony z braku winy.

Warszawa 24 maja. Marszałek Piłsudski oświadczył dziennikarzom francuskim że ostatnie wydarzenia w Polsce nie zmieniają w żaden sposób tradycyjnie przyjacielskiej polityki polsko-francuskiej, której traktat on sam w Paryżu podpisał.

Warszawa 24 maja. Przybył tu porucznik lotnik Orliński, który odbywał lot między Paryżem i stolicą Japonii, Tokio. Następnie wyjechał w dalszą podróż w kierunku Lidy, obok Wilna, skąd uda się przez Syberję do Tokio.

Warszawa 24 maja. Generał Skierski, inspektor wojsk polskich w Poznaniu, ustalił zupełną dyscyplinę w wojsku. Pomorze zarządziło bezpośrednią kontrolę wojsko-

Prosimy usilnie szanownych pp. agentów, prenumeratorów i przyjaciół naszego pisma, którzy mają jeszcze pewne zaległości w opłacie prenumeraty, kalendarzy lub książek, by zechcieli przysłać nam pieniądze w dniach najbliższych.

Wezwanie to czynimy w interesie Waszym, Szan. Rodacy, w interesie Waszych dzieci i oświaty! Albowiem bez Waszej pomocy gazeta istnieje, ani oświata szerzyć nie może. Jesteście Czytelnikami i współpracownikami naszymi oddawna, więc popierajcie i nadal Wasza gazeta, tak poważnie redagowaną Zapłaćcie, co się należy, albowiem cały ciężar wydawnictwa obciążają zbyt szczupłe dochody a nadto udaremniają nasze wysiłki do ulepszenia: powiększenia gazety. Przystajcie już raz, być oświecał! Pamiętajcie, że tylko przy Waszej pomocy pismo rozwijać się może.

Kto ma jakąś zaległość do wyrównania, niech zaraz odesła pieniądze pod adresem: „Gazeta Polska”, Curityba Caixa B.

wą nad tamtejszym rejonem przez ministerstwo wojny.

Warszawa 24 maja. Zostali uwięzieni poprzednio wyżsi oficerowie zostali obecnie wypuszczeni na wolność.

Warszawa 24 maja. Uwięzieni oficerami są generalowie Rozwadowski, Zagórski i Jezewski (?) oskarżeni, nie o spisek przeciw obecnemu rządowi, lecz o zbrodnię sprzeniewierzenia. (Nie chce nam się w to uwierzyć, aby generalowie polscy, ludzie bezsprzecznie uczciwi, dopuścić się mogli sprzeniewierzenia. P. R.)

Warszawa 25 maja. Prezes nowego gabinetu ministrów, p. Bartel, wyjaśniając dziennikarzom projekt zmiany Konstytucji oświadczył, że jest koniecznym, aby prawo nadało prezydentowi Rzeczypospolitej większą władzę, czy to w sprawach ekonomicznych, czy politycznych, a także udzieliło mu prawa rozwiązywania sejmu i senatu w razie koniecznej potrzeby.

Warszawa 26 maja. Minister spraw zagranicznych w wywiadzie udzielonym przedstawicielowi Agencji Hawsa oświadczył, że marszałek Piłsudski nie ustanowi polityki związkowej z ustaloną ekspansją, lecz będzie prowadził z Rosją politykę, szanującą traktat ryski i będzie się starał o zbliżenie ekonomiczne między Polską i Rosją.

Warszawa 26 maja. Kandydata- mi na prezydenta Rzeczypospoli-

CASA CENTRAL

Ulica 15 de Novembro N. 49, Curityba, Parana

NADESZA WIELKA ILOŚĆ MATERIAŁÓW JEDWABNYCH, BAWELNIANYCH, KASZMIRMWYCH. MOŻNA NABYĆ PLUSZE, ASTRAKANY I INNE MATERIAŁY BAWELNIANE NADAJĄCE SIĘ NA ZIMĘ.

Jak už wiadomo CASA CENTRAL sprzedaje tylko materiały dobre i tanie

też są panowie Bobrzyński, Paderewski, Sikorski i Skrzyński. Ktorykolwiek z nich wybrany prezydentem państwa będzie z pewnością kontrolowany przez marszałka Piłsudskiego, czego tenże wymagać będzie od kandydata ze względu na przyszłą politykę państwa polskiego.

Amsterdam 27 maja. Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości w Hadze wydał wyrok na korzyść Niemiec w sprawie reklamacji o prawa własności. Niemiec i Polski na Górnym Śląsku przedłożonych temu Trybunałowi w lutym br. Trybunał oświadczył, że przeważają prawa Niemiec i że stanowisko Polski nie jest zgodnym z konwencją genewską z maja 1922.

Warszawa 26 maja. W kilku miejscowościach przyszło do zaburzeń na tle ostatniej zmiany w rządzie między stronnictwami marszałka Piłsudskiego i byłego premiera Witosa. Zraniono cztery osoby.

Warszawa 26. Nowy minister spraw zagranicznych w wywiadzie udzielonym przedstawicielowi Agencji Hawasa oświadczył, że marszałek Piłsudski będzie prowadził politykę związkową, o zakresie już powszechnie znaną. (O Dnia z 27.5)

Warszawa 28 maja. Marszałek Piłsudski oświadczył dziennikarzom że stanowczo nie pozwoli na przewagę żadnego stronnictwa politycznego, czy to prawicowego, czy lewicowego. Wszystkie siły społeczne muszą być zrównoważone.

W sferach politycznych potwierdza się wiadomość, że stronnictwa skrajnie lewicowe postanowiły popierać kandydaturę marszałka Piłsudskiego na prezydenta Rzeczypospolitej.

FRANCJA. — ZAMORDOWANIE UKRAIŃSKIEGO GENERAŁA PETLURY. Paryż 26 maja. Żyd Samuel Szwarzbart zamordował tu generała (atamana ukraińskiego) Petlurę, byłego prezesa ministrów ukraińskich i byłego redaktora gazety antyżydowskiej. Morderca, natychmiast uwięziony, oświadczył, że dokonał morderstwa Petlury, aby pomóc żydów rosyjskich, których wielka ilość została wymordowana podczas rządów Petlury. Petlura otrzymał siedem kul rewolwerowych; po przewiezieniu do szpitala zmarł zaraz.

MAROKKO. — ZAKOŃCZENIE WOJNY. Paryż 21 maja. Telegramy z Fezu, że wódz powstańców marokańskich Abd El Krim, opuszczony przez swoich w Beni Buisghas, uciekł z rodziną i znajdując się obecnie w Benistef. Ucieczka tego wodza wywarła głębokie wrażenie na plemionach zbuntowanych.

Madryt 23 maja. Donoszą z Marokko, że w ostatnich potyczkach powstańcy rifeńscy ponieśli wielkie straty w zabitych. Zaczyna się w szeregiach powstańców dezorganizacja. Wiele plemion poddaje się wojskom hiszpańskim bezwarunkowo.

Fez 23 maja. Oddział wojska, złożonego z plemion, zaprzyjaźnionych z Francją, zdobył siedzibę sztabu generalnego Abd El-Krima w Targuist.

London 23 maja. Korespondent angielskiego dziennika »Exchange Telegraph« w Paryżu donosi swemu dziennikowi, że jedno z najważniejszych i największych plemion rifeńskich »beni-urriagust« poddało się wojskom francuskim bezwarunkowo. Oczekiwane jest zakończenie wojny marokańskiej.

Fez, 25 maja — Wódz powstańców rifeńskich Abd-El-Krim w liście, wystosowanym do wysokiego komisarza francuskiego Steega i wręczonym temuż przez pewnego powracającego z Rifu francuskiego oficera ofiarowuje swoje poddanie się na warunkach proponowanych w Onayzie.

Kada ministrów francuskich będzie obrudować nad przyjęciem poddania się Abd El Krima.

Podobną propozycję uczynił Abd-El-Krim rządowi hiszpańskiemu.

Dzienniki francuskie omawiają propozycję Abd el-Krima, twierdząc, że Abd El-Krim jest obecnie zwyciężonym dowódcą wojska, który przegrał wojnę, nie ma więc prawa przemawiać w imieniu licznych plemion afrykańskich, nad którymi władza jego z chwilą przegrania wojny znikła.

Paryż 26 maja. — Urzędowy telegram z Fezu donosi, że Abd El-Krim oddał się jako jeńiec wojskom francuskim.

Abd-El-Krim będzie przewieziony do Tazy.

Madryt 27 maja. — Rząd hiszpański po odniesieniu zwycięstwa nad powstańcami w Maroku ogłosił urzędowy komunikat, w którym powiada, że hiszpanie zorganizują teraz ten kraj, szanując religię, własności i zwyczaje powstańców. Wojska hiszpańskie pozostaną jeszcze w Maroku, aby przeszkodzić zaprowadzeniu tam rządu mahometańskiego bolszewickiego pod wodzą Abd El-Krima.

Fez 28 maja. — Abd-El-Krim, zwyciężony wódz rifeński, został tam przyjęty przez wojska francuskie z wszystkimi honorami i wielkim szacunkiem.

Zostały wydane rozkazy do wszystkich komendantów wojsk francuskich, aby Abd-El-Krima przyjmowano w taki sposób, w jaki zwykłe Francjoja przyjmują nieprzyjaciela zwyciężonego, który dał dowody wysokich zalet wojskowych.

Paryż 28 maja. — Dzienniki paryskie zajmują się z wielkim zainteresowaniem poddaniem się Abd-El-Krima i opowiadają, że zwyciężony wódz powstańców marokańskich, poddając się wojskom francuskim, prosił, aby zawiadomiono wysokiego komisarza francuskiego, że on i jego krewni są zdecydowani współpracować z Francją we wszystkich dążeniach, mających na celu postęp i pomyślność Marokka.

LIGA NARODÓW. Genewa 25 maja. — Komisja rozbrojenia zgodziła się na zaprowadzenie kontroli międzynarodowej, utworzyć się mającej prawdopodobnie pod protektoratem Ligi Narodów, celem zapobieżenia przekroczenia ilości wojska, dozwolonej poszczególnym państwom.

Delegat amerykański, p. Gibson, chociaż nie zgadza się z ideą utworzenia takiej komisji przez Ligę Narodów, oświadczył, że przedstawiciele amerykańscy nie mają zamiaru robienia Lidze Narodów trudności w tem dążeniu.

JAPONJA. Tokio 25 maja. Donożą z Sapora, że wulkan Tokachi, który od kilku dni jest czynnym, wyrzuca z siebie olbrzymie masy lawy, które już zasypały przeszło 200 domów, należących przeważnie do górników, pracujących w kopalniach siarki, znajdujących się w pobliżu tego wulkanu. Wielu z tych górników zginęło w wodzie, która się wydostała na powierzchnię ziemi skutkiem wybuchu wulkanu.

Lawa płynąca strumieniami ze szczytu góry, zaczyna już zagrażać komunikacji kolejowej. W okolicy Hokkaido zginęło 2 tysiące osób, przeważnie wieśniaków.

NIEMCY. Berlin 21 maja. W fabryce prochu Haslocha nastąpił straszny wybuch. Dotychczas z pod gruzów wydobyto 40 zwłok. Straty materialne są olbrzymie.

Już tylko 500 alq. ziemi do sadzenia pozostało na kolonji Cel. Queiroz

Spieszcie się z zamawianiem i kupnem Biuro kolonizacyjne Virmond GUARAPUAVA — PARANA

Ladislau Radecki

KRONIKA KRAJOWA

Kurytyba.

Przyszły prezydent Republiki p. senator Washington Luiz odwiedził oficjalnie Kurytybę dnia 27 maja br.

Po przybyciu okrętem »Commandante Alvim« do Paranaaguá, i po dokładnym obejrzeniu tam portu i przekonaniu się o konieczności jego przebudowania i uczynienia przystępnym nawet dla największych statków i okrętów, p. Dr. Washington Luiz wyruszył specjalnym pociągami do Kurytyby, gdzie przybył o godz. 3 i pół popołudniu, powitany z entuzjazmem przez p. Prezydenta Stanu, dygnitarzy cywilnych, wojskowych i duchownych, zagraniczne ciało konsularne i liczną zebraną publiczność.

Po zwiedzeniu Uniwersytetu i innych główniejszych władz stanowych i federalnych wziął przyszły Prezydent udział w danym na jego cześć bankiecie w »Club Curitybano«.

Następnego dnia w towarzystwie pana Prezydenta Stanu dra. Munhoz da Kocha i specjalnej komisji zwiedził sanatorium trędowatych w Piraguara, a następnie przez Lapa udał się automobilem do stacji kolejowej Mafra, skąd specjalnym pociągami wyjechał do Joinville, a stamtąd do Florianopolis, stolicy stanu Sta Catharina.

Podczas pobytu swego w Kurytybie i innych miejscowościach stanu Parany, przyszły prezydent Republiki mógł się naocznie przekonać o życzliwości, sympatji i zaufaniu, jakim się cieszy wśród mieszkańców naszego stanu, wszędzie bowiem przyjmowano go z wysokim szacunkiem i szczerym, nieudawanym entuzjazmem.

Tażymi samymi uczuciami przejęta witała go i liczna polska kolonia, której sztandary znajdowały się na prozie pochodzą, urzędowego ku czci przyszłego Prezydenta Republiki.

Rodak nasz p. Dr. Michał Chmielewski, były prokurator, sędzia i zastępca szefa policji otworzył przed kilku dniami w Kurytybie kancelaryjną adwokacką przy ul. Commendador Araujo Nr. 69.

Stosując się do zasady »swój do swego« nasi rodacy w razie potrzeby zasięgnięcia porady adwokackiej powinni się z całym zaufaniem udawać do p. Dra Chmielewskiego, który im zawsze za umiarą kowaniem wynagrodzeniem udzieli potrzebnych i pewnych informacji prawnych.

Nowo założone Towarzystwo muzyczne w Kurytybie (z siedzibą w Związku Polskim) rozpoczyna swą działalność już od początku czerwca br. Próby muzyczne odbywać się będą w poniedziałki i czwartki wieczorem (w Zw. Polskim).

W sprawie przystąpienia do tego Towarzystwa muzycznego i brania udziału w próbach interesowani powinni się zgłaszać do Związku Polskiego, gdzie im potrzebnych informacji udziela pp. prezes Mizerkowski i bibliotekarz p. Jan Barański, albo wprost do dyrygenta muzyki p. Karola Skibińskiego przy ul. 1 de Março Nr. 20.

Najbliższe zebranie członków Towarzystwa muzycznego odbędzie się w niedzielę dnia 21 czerwca br. o godz. 4 tej popołudniu.

Zawiadamiamy Szan. Rodaków, że do dnia 30 kwietnia br. mieli się stawić przed komisją »do Alistamento« następujący młodzieńcy.

- Z Kurytybskiego okręgu: 1. Antoni, syn Teofila Czarnieckiego 2. Szymon, syn Jakóba Barwickiego 3. Grzegorz (Jerzy), syn Józefa Lassy 4. Bernard, syn Jana Węza 5. Bernard, syn Tomasza Poneteck (może Paczek albo Banczek) 6. Jan, syn Bernarda Kliszewickiego (albo Kliszewskiego) 7. Józef, syn Anieli Dobańskiej 8. Antoni,

- syn Józefa Chiwiński (może Szywiński. Szybientki) 9 Józef, syn Adama Rozieka (może Rożka albo Rogka) 10. Antoni, syn Teodora Rankowskiego 11. Jan, syn Jana Biedy 12 Michał, syn Jakóba Władysława 13. Franciszek, syn Weroniki Rompa 14. Leonard, syn Aleksandra Sorady 15. Franciszek, syn Stanisława Gurnieka (albo Górnickiego) 16. Jan, syn Leonarda Bargica (może Barzyka) 17. Wawrzyniec (Lourenç), syn Jana Bernackiego (Ciąg dal nast.)

- Z Araukaryjskiego: 1. Firmino Oleszkowicz 2 Franciszek Nowicki 3. Tomasz Woleński 4. Stanisław Filipak 5 Józef Sokulski 6. Józef Garek 7. Franciszek Dranka 8. Józef Wachowicz 9. Edmund Surek 10. Antoni Boszcz 11. Andrzej Kamiński 12. Walenty Waleszko 13. Jan Mikoski 14. Piotr Lenart, syn Tekli Zielińskiej 15. Serefredo Gruszyński 16. Piotr Karas 17. Jan Watoszym (może Woloszym) 18. Franciszek Sioncik 19. Michał Wątroba 20. Leonard Ochłowski 21. Roman Dziadzio 22. Andrzej Zieliński 23. Roman Czeluśniak 24. Józef Wójcik 25. Jan Górski 26. Roman Strużyk 27. Ludwik Dybas 28. Jan Waldak 29. Andrzej Kuliński 30. August Gawleta.

Radzimy powyż wymienionym młodzieńcom, aby, jeżeli dotychczas nie przedstawili się komisji »do Alistamento«, uczynili to bez zwłocznie, gdyż w razie nie stawienia się przed tą komisją mogą być narazeni na wcale niepotrzebne przykrości.

Zawiadamiamy Szan. Rodaków, którzy brali udział w Wystawie Rolniczej w Gayerowo, a szczególnie niecierpliwych wystawców w Muricy, że listę rozdanych nagród ogłosimy w następnym numerze, a to dlatego, że listę tę otrzymamy dopiero z końcem tego tygodnia, a więc już po wydrukowaniu i rozszkaniu niniejszego numeru »Gazety Polskiej«. Dotychczas żadna gazeta takiej listy ogłosić nie mogła, bo jej jeszcze od Zarządu Wystawy Rolniczej nie otrzymała.

Z Parany

Z Malletu donoszą korespondenci gazet brazylijskich w Kurytybie o bardzo poważnych zajęciach które mogą spowodować nowe zakłócenia polityczne. Mianowicie donoszą, że dnia 26 maja b. r. pociąg osobowy, który wyjechał z Porto União w kierunku Ponta Grossy, został na stacji M. Mallet napadnięty przez liczną zbrojną grupę ludzi pod dowództwem Jana Cony, Hugona Guimaraesa, kapitana Azevedo, porucznika Bevilacqua i niejakiego Cabanassa. Grupa ta zrewidowała cały pociąg, zabrała podróbnym wszelką broń, jednak nie tknęła ich majątku osobistego (oprócz broni). Na stacji zniszczyli aparat telegraficzny, zmusili agenta stacji do towarzyszenia im i udali się następnie tym samym pociągiem do stacji Roxo-Roiz i Rebouças, gdzie również zniszczyli aparat telegraficzny, a ponadto zabrali pieniądze z kasy w sumie około 50 kontów. Na stacji Roxo-Roiz zorganizowali drugi pociąg, a pociągowi pasażerskiemu, przed zbliżeniem się do stacji Iraty, rozkazali udać się w dalszą drogę do Ponta Grossy.

W Iraty, wojska policyjne przystąpiły do stawienia czoła napastnikom. Pociąg pasażerski wywiesiwszy białą chorągiew zwolna zjechał na stację w Iraty i tu zawiadomił władze policyjne o tem co zaszło.

Dalsze szczegóły tej całej awantury dotychczas nie są znane, nie wiadomo więc, kto są ci awanturnicy, którzy się odważają na tak ryzykowne napady. W każdym razie nie byli to zwykli bandyci, lecz prawdopodobnie jakiś oddział rewolucjonistów, pozostający w związku z niewytępioną jeszcze rewolucją w północnych stanach Brazylii.

Sao Paulo.

Dnia 18 maja br. o godz. 5 nad ranem wybuchł olbrzymi pożar w S. Paulo w depozytach amunicji firmy Zerrenner Rlow w Bom Retiro, położonych pomiędzy al-medą Nothmann i zabudowanymi stacją kolejową Sorocabana od strony ul. Totente Penna Pożar spowodował ogromne i liczne eksplozje nagromadzonego materiału wybuchowego strzelniczego, co znacznie utrudniało akcję ratunkową.

Z całych olbrzymich składów materiałów firmy Zerrenner Rlow zostały u uratować zaledwie oddziały ołowowe i betonowe. Szkody obliczają na kilka milionów.

Ostatnie wiadomości

Warszawa 31 maja. Marszałek Piłsudski został wybrany prezydentem Rzeczypospolitej 292 głosami przeciw 193, danym na Bobrzyńskiego.

Warszawa 31 maja. Marszałek Piłsudski oświadczył komisji, która go zawiadomiła o wyborze na prezydenta Rzeczypospolitej, że nie może przyjąć prezydentury państwa, bo konstytucja nie nada, e szefowi narodu władzy nie wiązania sejmu.

Telegrafując z Warszawy, że w Krakowie spałł się dn. 22 maja o częściowo gmach magistratu, istniejący od 18 wieku. Podczas pożaru zostały zupełnie zniszczone bardzo cenne historyczne przedmioty, których wartość obliczają na setki tysięcy złotych.

London 29 Korespondent angielskiej gazety »Westminster Gazette« Wiedniu donosi, że generałowie polscy Rozwadowski, Sikorski i Jażwowski stali osadzeni w więzieniu wojskowym w Wilnie, gdzie będą sądzani przez sąd wojenny — (Nie świadczy o brzytności i bezstronności dyktanta marszałka Piłsudskiego) i nie wie lepiej dla Polski przyszłości. P. R. (Reszta telegramów ogłoszą w następnym numerze)

ADWOKAT

DR. MICHAŁ CHMIELEWSKI, były prokurator, sędzia i prefekt i szef policji w stanie Rio Grande Sul, otworzywszy biuro adwokackie, podejmuje się przeprowadzania wszelkich spraw kryminalnych, jako sprawy i handlowych, tak przed sądem w Kurytybie, jako też w województwie stanu. Posiadając przytem odpowiedzialności od właścicieli ziemni, średniczy w kupnie i sprzedaży ziemi.

Rua Commendador Araujo N. Curityba.

Kurs kapelusznictwa

Dnia 1 lipca r. b. rozpocznie się kompletny kurs nauki robienia kapeluszy damskich i męskich według najnowszej metody. Cały kurs nauki trwa miesiąc.

Bliższych informacji udziela Rua »do Rosario 14, w Kurytybie.

— BŁOZIEM

NIA Z DRZEWA długie będącym, czekają się tego albowiem właścicielstwo jednego jedynego zakupuła w na prawo ekspozycji wynalazku Pellerina, który rząca z włókien na—welne. —I tylko sztuczny. Czy ta sztuczność wszystkie właściwości przedwojennego wiodomo. W koutania; ponieważ drzewny jak ku do wszelkiejże kosztu przetrze na produkcję. Chodźli podczużach z papieru że teraz chodzą drzewa.

ZWIĄZEK POLSKI W KURYTYBIE

zawiadamia swych członków, iż się zwołane zebranie odbędzie się w 13 czerwca b. r. o godz. 2-jej popołudniu Upraszają się o jaknajbliższe przybycie. Sekretarz: Jan Pajda

TEATR ZWIĄZKU POLSKIEGO W KURYTYBIE

odegra dnia 5 czerwca br. wale komeidyjkę **RAPTUS**

Na część drugą przedstawia przypadają deklamacje, monolog i chór śpiewaków. Ceny zwykle. Początek o 8 wieczorem.

Kurs pieniędzy

Złoty polski 320
Funt angielski 220
Dolar St. Zjednoczonych 100
Fran szwajcarski 110
Frank francuski 100
Lira 200

CZYTELNIKU

CZAS NAJWZYSZY ZAPŁAC PRENUMERATE!

Wspomnienie

W dwa dni przed... ki Irpeń, gdzie się za wszelką brawurowy mawnowej gen. Rydliśmy przed histmą. Tu nastąpiła jej sily bojowejszykach wesziśn nocześnie z trzawa. Bolszewicy ścili miasto, takwet wysadzić mprze, mimo zaekrazytowych.

Natychmiast przyczołek mosbrzezu Dniepru wyższy o kilkadwidzieliśny więna dloni. Mieli gotowane rowy resztę na gwałtwo nasze pozwolną pracę. Kieczyli i zaczęli ostrzeliwać nasmatrim mosty, taganowy ogień trwał dwoadzieśstepnych pięć niedobitki stale lownikiem. Po i po usunięciu mu i kurzu nieani rowów, ani też czterech batwały tylko wyszeregach szaloni wzięty i zarazpanie spodni, beO godz. 8-ej rafiłada wojsk na sztatkuik przed oraz misjami wangielskich i ja bez przerwy dopołudniu. Ludnizwyczajona do ganizowanej a nie mogła się i zdrowej postOklaskom i kwca. Kobiety płaowały bawianystały bowiem o giera tyranji i sarzy bolszewiczgencji panował pud mąki odda cenniejsze zastabizuterje, oraz p

Rozmowa

— BŁOZIEM

Rozmowa

Rozmowa

— BŁOZIEM

Rozmowa

Rozmowa

Rozmowa

Rozmowa

Rozmowa

Rozmowa

Rozmowa

Rozmowa

Rozmowa

Rozmowa

Rozmowa

B. I. Berestyński

Wspomnienia z walk o Kijów.

W dwa dni po sforsowaniu rzeki Irpień, gdzie bolszewicy starali się za wszelką cenę powstrzymać brawurowy marsz 3 Armii Legionowej gen. Rydz-Śmigłego, stanęliśmy przed historyczną złotą bramą. Tu nastąpiło zgrupowanie całej siły bojowej i w rozwiniętych sztykach weszliśmy o świcie równocześnie z trzech stron do Kijowa. Bolszewicy w popłochu opuścili miasto, tak, że nie zdążyli nawet wysadzić mostów na Dnieprze, mimo założonych już min ekrazytowych.

Natychmiast obsadziliśmy cały przyczółek mostowy na prawym brzegu Dniepru. Prawy brzeg jest wyższy o kilkadziesiąt metrów, widzieliśmy więc bolszewików jak na dłoni. Mieli już w części przygotowane rowy prowizoryczne, a resztę na gwałt dorabiali. Dowództwo nasze pozwoliło im na tą morderczą pracę. Kiedy jednak ukończyli i zaczęli ogniem karabinowym ostrzeliwać nasze placówki, a armatnim mosty, otworzyliśmy hutaganowy ogień artyleryjski, który trwał dwadzieścia minut. Przez następnych pięć minut goniliśmy już niedobitki stale podnoszonym celownikiem. Po zaprzestaniu ognia i po usunięciu się tumanów dymu i kurzu nie widzieliśmy już ani rowów, ani bolszewików, ani też czterech baterji armat. Pozostały tylko wyrwy i wydmy. W szeregach szalona radość, Kijów wzięty i zaraz z rana silne strzeganie spodni, bez poniesienia strat. O godz. 8-ej rano zaczęła się defilada wojsk na głównej ulicy Kraszczak przed gen. Rydz-Śmigłym oraz misjami wojsk: francuskich, angielskich i japońskich i trwała bez przerwy do godziny 2-giej po południu. Ludność miejscowa przyzwyczajona do (ówcześnie) zdeorganizowanej armji bolszewickiej nie mogła się napatrzeć dziarskiej i zdrowej postawie naszej armji. Oklaskom i kwiatom nie było końca. Kobiety plakały z radości, zostały bowiem ocalone z pod pierziera tyranji i zwierzności komisarzy bolszewickich. Wśród inteligencji panował wielki głód. Za pud maki oddawano chłopom najcenniejsze zastawy stołowe srebrne, biżuterje, oraz pozostałości dobrych

czasów — ubrania i suknie wizytowe i balowe. To też nierzadko na wieczornicach wiejskich koło Kijowa oglądaliśmy córki gospodarzy miejscowych w jedwabnych toaletach, a parobków w smokinach i frakach tańczących bosą z przewieszonymi lakierkami przez ramię. Było to odzwierciedlenie idei programowej Lenina wykonanej w praktyce. Tak działo się we wszystkich kierunkach — inteligencja i ludzie bogaci szli na szubienicę, jeśli nie skończyli wcześniej w kazamatach podziemnych betonowych, przeznaczonych na tortury, w środku takiego przybytku „sprawiedliwości“ stał motor samochodowy, puszczany w ruch w czasie przesłuchiwań, wykonywanych przy pomocy średniowiecznych środków św. Inkwizycji, celem zagłuszenia nieludzkich jęków. Szczęściem nazywało się u tych biednych ludzi, jeśli puszczano ich na wolność obdartych, wynędzniałych półwaryjatów na żebry.

A rozbawiona brać kryminalna zajmowała ich miejsca w społeczeństwie, przywiązując sobie ich majątki i mienia. Pierwszym krokiem naszego dowództwa było uruchomienie wszystkich piekarni i rozdawanie białego chleba.

W kilka godzin po skończonej defiladzie, będąc na punkcie obserwacyjnym wraz z dowódcą baterji, otrzymujemy telefoniczne zaproszenie na jutrzejszy obiad w Browarach, odległych o 30 km. od Kijowa przez majora Monda, chwyla 1-ej dywizji Legionów. Nie do uwierzenia — ale skoro Mond zaprosił, to widocznie otrzymał rozkaz, a jeśli otrzymał to go wykona.

Rzeczywiście o godzinie 1 w nocy kurjer oddał nam rozkaz wyjazdu na Browary, jako część bojowa oddziału majora Monda.

W kilka minut później baterja maszerowała, wraz z piechotą w kierunku Browar. Po przekroczeniu mostu zaczęły nas ostrzeliwać dalekoosne działa b. celnie. Nie chcąc dać się wystrzelać musieliśmy usunąć się z głównego gościńca pod pobliski las.

Tym nadprogramowym atakiem artyleryjskim oraz celnością strzałów mimo ciemnej nocy byliśmy zaskoczeni. Po krótkiej naradzie wywiadu baterijnego oraz sztabu przyszliśmy do przekonania, że przyczyny należy szukać na miejscu. W czterech udaliśmy się na po-

szukiwania i obserwację brzegiem Dniepru. Po całonocnym poszukiwaniu wracamy z niczem. Pod mostem kołowym fańcuchowym usłyszeliśmy jakiś szmer w opuszczonej budce kolejowej. Mimo błotnistej terenu podpełzaliśmy pod budkę i z zapartym oddechem wsłuchiwaaliśmy się w niezrozumiałe dla nas początkowo szmer, z niezwykłą ostrożnością z rewolwerem w rękę posunęliśmy się tuż do samej budki i po kilku sekundach usłyszeliśmy komendę podawaną w języku rosyjskim do aparatu telefonicznego. Kiedy przekinaliśmy się, że nie mogą nam ci nieznajomi zwać, puściliśmy światło przez wybite okno i oto coś my zobaczyli — dwaj chińczycy siłni ze strachu z utworzeniem ustami usiłovali schować za swymi plecami mały połowy aparat telefoniczny. Dzięki por. P. nie położyliśmy ich trupem na miejscu. Ten w okamgnieniu wskoczył do środka, wyrwał im słuchawkę, łątkął mikrofon równocześnie słuchając stację odbiorczą, uśmiechnięty wydał jakiś rozkaz po rosyjsku chińczykom, którzy w strasznym zdenerwowaniu powtórzyli do słuchawki. Kilka minut milczenia i słyszemy eksplozję już oddaloną od nas o jakichś osmet do tysiąca kroków, w przeciwnym lesie. Jeden z naszych poleciał z melunkiem do majora M., oraz z prośbą o zmianę. Za chwilę oddaliśmy „naszych telefonistów“ trzem z piechoty, z którymi pozostał p. P. My tymczasem przyspieszonym tempem pomaszzerowaliśmy dalej całą olumną szturmową.

Dokoń. nastąpi.

Troska o rodzicom do wiadomości

Wasze szczęście zależy od waszych dzieci, szczęście ich zależy od zdrowia, zaś zdrowie będą miały wasze dzieci, jeżeli im dawacie będącicie co 3 miesiące jeden słoik lekarstwa

Lombrigueira „Minancora“ niema równego mu lekarstwa. Jedno dziecko 11 miesięczne straciło 543!!! rubaków, co poświadczyło 6 osób wiarogodnych z Itaperiú, w municypjum S. Francisco do Sul. Jest n. m. cobyżka p. Karola J. Neurembergera tamt. profesora

Lekarstwo to ma 4 numery jakości, zależnie od wieku. Każdy słoik stanowi jedną dawkę. Nie potrzebuje środków przeciwszczepiaczych, ani diety po rozwolnieniu. Jest do sprzedania we wszystkich sklepach, drogerjach i dobrych aptekach. Sprzedający utrzymują dyskont (rabat) w aptece „Minancora w Joinville.

Podatek dochodowy.

Wydział Główny (Delegacia General) pobierania podatku dochodowego (imposto sobre a renda), przedłużył no końca 1 sierpnia br. termin składania w urzędach odnosnych podatków (collectorias federaes) oświadczeń (deklaracyj) jakie powinien jest złożyć każdy, którego dochód roczny sięga 6:000\$000 (sześciu kontów).

Obowiązek złożenia odpowiednich deklaracyj, oraz płacenia należnego podatku, w tym razie federalnego, wypływa z prawa uchwalonego w Rio de Janeiro przez Izbę poselską i przez Senat a zatwierdzonego przez Prezydenta Republiki.

Prawa podobne są po większej części uzupełniane w swoich granicach przez t. zw. Regulaminy oraz Instrukcje.

Regulaminy są podług konstytucji federalnej (związkowej) wydawane przez Prezydenta Republiki, który takowe podpisuje wraz z ministrem. Instrukcje zaś wydaje je minister lub jaki urzędnik, czy to wydziału głównego, czy to podzastępczego, kolektorji nawet, stosownie do zakresu, w jakim dany urzędnik swoje czynności sprawuje.

Instrukcje takie nie mogą się sprzeciwiać regulaminowi, regulamin nie może być w sprzeczności z prawem (lei).

Otóż wspomniane prawo odnosnego podatku - imposto da renda - głosi, że takowe będzie uzupełnione regulaminem.

Tego regulaminu jednak Prezydent Republiki jeszcze nie wydał, a natomiast w jego miejsce naczelny urzędnik wydziału owego podatku wydał instrukcje.

Izba Handlowa w Rio de Janeiro uważając, że regulamin Prezydenta jest w tym razie konieczny potrzebny, i nie uznając za legalne, a zatem za obowiązujące wspomniane instrukcje, zwołała przedstawicieli Izb Handlowych Stanów w celu wspólnego naradzenia się co do zastosowania się lub nie do owych instrukcji.

I dnia 28-go miesiąca kwietnia b. r. na posiedzeniu, jakie odbyli owi przedstawiciele, z których wielu jest wybitnymi prawnikami, zapadła jednogłośnie uchwała, aby żadnych oznajmień nie robić, dopóki wspomniane instrukcje odnosnego szefa podatkowego nie będą zastąpione regulaminem Prezydenta Republiki.

Rezolucję tę ogłosili pisma w Rio de Janeiro, jakoteż i wychodzące w innych miastach.

Spodziewać się należy, że termin do składania deklaracyj będzie jeszcze przedłużony.

Swoją drogą, ci, którzy je złożą w bieżącym miesiącu, straty żadnej absolutnie mieć nie będą.

Podatkowi podpadają osoby posiadające udziały we wszelkich przedsiębiorstwach zarobkowych, jako też poszczególni kupcy, przemysłowcy, rolnicy, urzędnicy i t. d. i do złożenia w (collectorias) swoich deklaracyj są obowiązani:

1) brazylijanie rodowici lub naturalizowani osiedleni lub zamieszkujący w Brazylii;

2) cudzoziemcy, tutaj osiedleni lub zamieszkujący;

3) brazylijanie rodowici lub naturalizowani, jak i cudzoziemcy, zamieszkujący po za Brazylią, którzy mimo to, mają dochody całkowite lub częściowo czerpane w Brazylii.

W tym razie deklaracja powinna być złożona przez odnosnych przedstawicieli lub pełnomocników, albo też przez upoważnionych do zarządzania posiadłościami, czy też przez upoważnionych do płacenia należnych podatków w Brazylii;

4) również podpadają temu podatkowi — obco krajowcy, będący w przejeździe ponad trzy miesiące czasu na terytorjum Brazylii, czerpiący zyski częściowe lub całkowicie w kraju.

Deklaracja w tym razie powinna zawierać wykaz zysków, otrzymanych w Brazylii, i powinna być zrobiona w jakimkolwiek czasie przed wyjazdem stąd danego osobnika, w celu natychmiastowego

Rozmaitości.

— **BĘDZIEMY NOSIĆ UBRA-NIA Z DRZEWA.** Może już niedługo będziemy chodzić w ubraniach z drzewa, a najprędzej doczekają się tego obywatele Polski, albowiem właśnie polska fabryka sztucznego jedwabiu w Tomaszowie zakupiła w Londynie patent na prawo eksploatacji sensacyjnego wynalazku francuskiego inż. Pellerina, który pozwala wytwarzać z włókien drzewnych sztuczna — welnę. — Do tej pory robiono tylko sztuczna bawełnę i jedwab. Czy ta sztuczna welna będzie mieć wszystkie właściwości prawdziwej przędzy welnianej to jeszcze nie wiadomo. W każdym razie będzie ona tania, ponieważ nietylko surowiec drzewny jest tani w stosunku do wszelkiego innego, ale także kosztu przeróbki, pozwalające na produkcję masową, są niskie. Chodzili podczas wojny w ubraniach z papieru — będziemy może teraz chodzić w ubraniach z drzewa.

— **PRZEBUDZENIE W TRU-FIARNI** W Czortkowie wydarzył się nie tak dawno ciekawy wypadek z żywym nieboszczykiem. O dwóch iestokilkoltn Karol Roński, zredukowany strażnik cel-

ny, nie mający środków do życia, udał się do swego stryja w Czortkowie i u niego zamował się go gospodarstwem domowym. Podczas jakiejś roboty koło kierału skaleczył sobie dwa palce u ręki, skutkiem czego musiał się poddać operacji w powiatowym szpitalu. Zabieg chirurgiczny udał się, ale pacjent nie mógł się w żaden sposób obudzić z uśpienia. Wobec tego zlecono nieszczęśliwego pacjenta do trupiarni, jako nieboszczyka. W kilka godzin później w nocy obudził się Rogalski, a przestrzegłszy gdzie się znajduje, przerażony zaczął hałasować i dobywać się do drzwi, ale napróżno gdyż nikt ze względu na noc nie słyszał jego wołania. Nad ranem zmęczony i przerażony tem wszystkim zemlął. Oddano go do szpitala, jednak tutaj po trzech dniach zmarł już naprawdę.

— **DOLARY W GAZETACH** W Bremie'u na Wolińny przychwyciono konwojenta urzędu pocztowego w Lucku, Kazimierza Giera, niemal na gorącym uczynku wyjmowania dolarów z listów pieniężnych, znajdujących się w torbie pocztowej, którą Giera jako konwojent przewoził pociągiem. Sprawa ta wykryła się dzięki temu, że po przyjeździe pociągu do Bremia urzędnik pocztowy przewahał jakąś część niedobrego, poddał Giere rewizji. Na razie nie znaleziono

przy nim osobiście nic, ale przy dalszych poszukiwaniach wykryto, że Giera ukrył skradzione z listów dolary w gazetach pod opaską niedoręczonych jeszcze adresatom. Z gazet tych wydobyto ogółem 127 dolarów skradzionych przez Giere. Adresaci odzyskali swoje przesyłki dolarowe, choćby konwojent znalazł się w więzieniu.

— **PO SKOKU Z DRUGIEGO PIĘTRA POSZEDŁ NAJSPOKUJ-NIEJ NA PRZECHADZKĘ** Z Wilna donoszą, że w dniu onegdajszym, przechodnie ulicy Sw. Jakubskiej byli świadkami niezwykle go skoku furjaty z drugiego piętra. Oto w pewnej chwili otwarto okno na drugiem piętrze szpitala św. Jakuba, w którym stał mężczyzna w ubraniu szpitalnem i po pewnym czasie skoczył na bruk uliczny. Nim p zechodnie ochłonęli z pierwszego wrażenia, skoczek najspokojniej zaczął się przechadzać po ulicy i stopniowo odłalał od gmachu szpitalnego.

Jak się okazało skoczkiem tym był jeden z chorych uzystłowo, który w przystępie furji chciał uciec ze szpitala. Jak stwierdzono, furjat nie doznał żadnych obrażeń — **WARJATKA PODPALIŁA 14 DOMÓW.** W nocy z dnia 17 na 18 marca wybuchło w Nowym Jorku 14 pożarów różnych nieuchomośi, tak, że straż pożarna nie mogła podjąć swemu zadaniu. W

kilku wypadkach pożar przybrał tak wielkie rozmiary, że stare zwłaszcza domy paliły się jak domki z kart. Przeprowadzone przez policję śledztwo stwierdziło, że przy każdym z tych 14 pożarów widziano kobietę uciekającą tuż po wybuchu ognia. Ponadto zauważono wyraźne ślady podpalenia. Wobec tego policja przypuszcza, że podpałki dokonała jakaś warjatka, której policja daremnie poszukuje.

— **DOM, W KTÓRYM STRA-SZY.** Wrocławskie Towarzystwo nauk okultystycznych zajmuje się obecnie badaniem ciekawych fenomenów, które wydarzyły się w pewnym domu we Friedrichsheim na Śląsku. Jest to domek chłopski, leżący na skraju wsi, a w domku tym nietylko jego obecni właściciele, ale także i dawniejsi, spotkali się z szeregiem objawów trudnych do wytłumaczenia. A więc w porze nocnej słyszano tam szmer i stukania, stolki rzucane były z kąta w kąt, łóżka same wznosiły się w górę, słyszano także śpiewy, jakby wychodzące z pieca, zgłębki głosów, bieganie jakichś postaci, przesuwanie przedmiotów w zamkniętym pokoju na pierwszym piętrze i t. p. Rzecz charakterystyczna, że te objawy, wywierały wrażenie nietylko na ludzi, ale także na zwierzęta. Koby i psy natrwożone, szukały ochrony w kłci

— **SZTUczne PRZESUNIECIE DŁSZCZU.** Ciekawy wynalazek opatentowała świeżo jedna z wybitnych kinomatograficznych, natu-ralnie amerykańskich. Musząc dokonywać większości swoich prac pod gołym niebem, chroniła się od przykrych zmian atmosferycznych, a mianowicie od deszczu. Kiedy nagle podczas kręcenia filmu niebo zachmurzy się i grozi ulewa, ustawia się na pewnej wysokości serje motorów aeroplanowych, zaopatrzonych w odpowiednie rownoległe śmigła. Motory te wprawione podczas deszczu w ruch, poruszają śmigła, co wytwarza bardzo gwałtowny prąd powietrzny między głowami aktorów (t. j. ziemniak) a chmurami. Prąd powi urywności deszcz w dalekie odległości od miejsca zdejmowania filmu.

— **NAJMNIEJSZY STATEK POWIETRZNY NAPELNIONY HELEM** Zeszłego roku zbudowano w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej najmniejszy statek powietrzny. Jest to równocześnie pierwszy statek pasażerski, napel-niony helaz, nie służący przystęp celom wojskowym. Długość jego wynosi 33 m., szerokości 13 i pół m. i zawiera 1400 m. helu (t. j. jedna pięćdziesiąta część objętości Zeppelina „Los Angeles“). Wyposażony jest w 60 cio konny motor i porusza się z maksymalną szybkością 100 km. na godzinę. Zdał

zarejestrowania odnośnego podatku jakoteż zapłacenia takowego.

Przedstawienie oznajmienia po czasie oznaczonym pociąga karę 10 proc. od należnego podatku.

W razie nieprzedstawienia deklaracji przez stronę interesowaną, odpowiedni urząd robi rejestrację (ex-officio), t. j. samodzielnie, zapisując oprócz tego opodatkowanego w ten sposób obywatela na karę 60 proc.

Otrzymujący czystego zysku (renda líquida) 6:000\$000 (sześć tysięcy milrejsów — seis contos de reis włącznie) nie są obowiązani do płacenia żadnej taksy podatku dochodowego.

Taksa ta jest następująca: Od 6 kontów (włącznie) do 10 (włącznie) pół proc., od 10 do 20 kontów 1 proc., od 20 do 30 kontów 2 proc., od 30 do 50 kontów 3 proc., od 50 do 100 kontów 4 proc., od 100 do 150 kontów 5 proc., od 150 do 200 kontów 6 proc., od 200 do 250 kontów 7 proc., od 250 do 300 kontów 8 proc., od 300 do 350 kontów 9 proc., od 350 kontów w górę 10 proc.

Wszelkich odnoszących się do tego podatku wyjaśnień udzielają odpowiedni urzędnicy w federalnych kolektorjach.

Kurytyba, 8-go maja 1926.

Michał Chmielewski.

Korespondencje.

Porto Alegre - 18 kwietnia 1926 r. (Dokończenie.)

Po pożegnaniu komisja, odwiedzając pasterza do placu Tam po przyjacielu uściskał ręce członków komisji i serdecznie nam dziękował za naszą działalność na cześć św. Kazimierza i wiary świętej. O 3ej po południu już był u nas z powrotem i bierzmował więcej jak 1 000 osób. O 5ej ruszyła ulicami tutejszej parafii procesja, jakiej nigdy jeszcze nie widziano w tej naszej dzielnicy. Szkoły, stowarzyszenia, bractwa kroczyły z wymi sztandarami przed św. Kazimierzem, pobożnie śpiewały. Muzyka wojskowa grała. Nad wszystkim i nad wszystkimi wspaniale panowała wspólna i prześliczna figura naszego świętego Królewicza Jagiellońskiego, niesiona przez sokółów.

Zdaje się że jeszcze nigdy w Brazylii żaden Polak, ani żywy, ani umarły nie zebrał około siebie tyle tysięcy ludzi z tak pobożnym uwielbieniem! Aż do nocy trwał ten tryumfalny pochód wzruszający serca polskie do placu z radości. Po procesji rozpoczęło się oświetlenie elektryczne katedry, podwórza i ulicy. Muzyka grała a komisja i liczna młodzież męska i żeńska, uwijała się w sprzedawaniu fantów, picu gazowy i różnych zabawek.

ność przebywania w przestworzach wynosi jednorazowo 10 do 20 godzin, a zużycie paliwa jest bardzo oszczędne. Prócz pilota i maszynisty, statek może ponieść dwóch pasażerów.

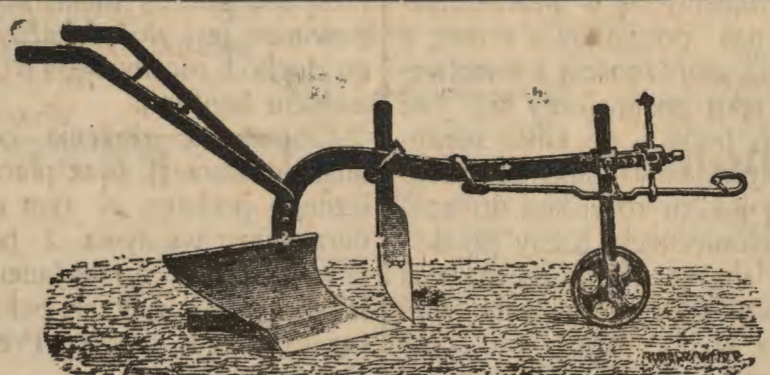
Z CZEGO I JAK ŻYJE ROSYJSKA ARYSTOKRACJA W PARYŻU? W stolicy Francji zamieszkało wiele osób z najwyższej arystokracji rosyjskiej, pozbawionych przez rewolucję sowiecką stanowiska i całego majątku. Arystokratki rosyjskie o znanych książęcych nazwiskach, aby zarobić na życie otwierają salony mód, magazyny krawieckie, przeważnie ciesząc się dużym powodzeniem. Aby jednak założyć przedsiębiorstwo, trzeba mieć na to pewne środki więc nie wszystkim jest to dane. Niektórzy z pośród arystokratów rosyjskich muszą zdobywać co dzienny kawałek chleba jako rzemieślnicy w cudzych pracowniach lub urzędnicy w biurach. Niektórzy występują w charakterze tancerzy, śpiewaków, gimnastyków w rozmaitych lokalach rozrywkowych.

Książę Gagarin jest obecnie kelnierem w kawiarni na Avenue Suffren. Dziennik paryski „Journal”, który niedawno badał spekulacje kwestie, stwierdza, że książę jest idealnym kelnierem, wypełniającym swe obowiązki nadzwyczaj zrećnie i z wyszukaną uprzejmością. W pewnym rosyjskim nocnym lokalu

wiek, aby pokryć koszty uroczystości. Zebrało się też sporo pieniędzy, część których pozostała na przyszły ołtarz naszego świętego opiekuna, który ma w zamiar sprawić na odpust przyszłoroczny

Gabriel Mustyński — członek komisji odpustowej na cześć św. Kazimierza.

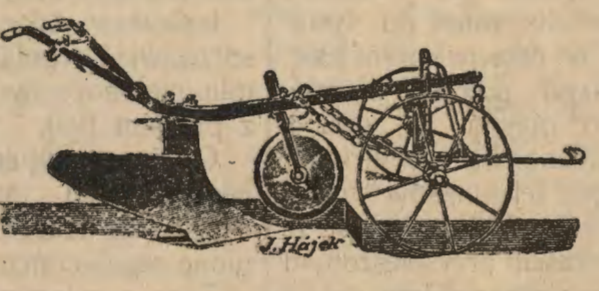
CIERPISZ PAN NA ZOLADEK? więc użyj Eliksiru Eueptico Westphalena przyrządzonego w aptece Sw. Antoniego Raula Saphcy de La. erda Lapa—Parana.

Plugi, łomiesze, kroje taerzowe, Maszyn rolnicze.

WIELKI WYBÓR! CASA MELICHAR

KURYRYBA—Praca Senador Correia N. 7 Jedyny dom handlowy w Paranie zajmujący się wyłącznie maszynami rolniczymi.

NADSZEDŁ

z Niemiec świeży transport nasion licznych gatunków kwiatów, jarosy i nasion rolniczych, jak: alfasy, koniczyny czerwonej, buraków cukrowych i pastewnych, traw i brukwi pastewnych, oraz pokarmu dla karmarków.

Loja Flora Curytybana

Właściciel: Willy Cremer ulica 15 de Novembro N. 87 Nagrodzona złotym medalem na Wystawie Międzynarodowej w R. o de Janeiro w r. 1922. Sprzedaż drobniagowa i hurtowa. Uprasza się wracać uwagę na numer domu

ESCOLA PRATICA DE COMERCIO

Pracyczna Szkoła Handlowa Kurytyba — ul. Dr. Muricy N. 103 (sob). Filja: Rio de Janeiro, rua S. Jose 106. Jedyna szkoła, która gwarantuje doskonałą naukę handlową, albowiem posiada zorganizowane biura dla nauki technicznej: tartakowej, bankowej i przedsiębiorstw herwy maty. Kompletny kurs miesięczny. Nie wymaga się egzaminu wstępnego. Wpisy mogą być uskutecznione każdego czasu. Ucz się także pisania na maszynie.

na Montmartrze dystygnowana dama, której twarz o szlachetnych rysach otaczają przetkane już srebrnymi nićmi włosy, ofiaruje się jako tancerka panom, przybywającym do lokalu bez damskiego towarzystwa. Dama ta była serdeczną przyjaciółką ostatniej carowej. Dawni generałowie Kruakin i Szebeko prowadzą herbaciarnię, natomiast książę Wołkoński pracuje u stolarza, który jest z niego ogromnie zadowolony. Zona gen. Spiridonowicza zarabia na życie śpiewając piosenki w pewnej restauracji. Gen. Hurko, którego nazwisko w czasie wojny niejednokrotnie było wymienianem, pracuje w biurze jako kancelista. Książę Dondukow, dawny marszałek szlachty, małoje na skórze i robi torebki dla pań. Książę Putjatin, liczący lat 70, sprzedaje na ulicach widokówki. Zarabia jednak w ten sposób tak mało, że chcąc przysporzyć sobie dochódów, zajmuje się zamiataniem i czyszczeniem prawosławnej cerkiewki na jednej z ulic Paryża.

CIĘTA ODPOWIEDZ ABTYSTKI. Jakiegś dwadzieścia lat temu zaangażowano znakomitą włoską śpiewaczkę liryczną, E. D. na kilka gościnnych występów do opery nadwornej w Wiedniu. Warunki kontraktu były tak świetne i godne zazdrości, że nie mało przyczyniły rozgłosu artystce.

Wesoly kack.

Wymyślany dowcipnis. Słynny angielski aktor Sullivan, grał z zamiłowaniem w dramatach Szekspira. Pewnego razu, gdy w roli Ryszarda III, jak zwykle, w pewnej scenie zawołał: — Konia, konia, królestwo za konia! Nagle z galerji dał się słyszeć głos: — Panie Sullivan, czyby panu osioł nie wystarczył? — Ależ naturalnie — odrzekł szybko aktor, choć pan tylko prędko na scenę. Burza śmiechów, zupełnie odebrała ochotę owemu panu z galerji do dalszych popisów. WESTOHNIE WIECZ SZCZERE NIŻ POBOŻNE. Pewien pastor ewangelicki jechał parowcem do Ameryki. W tem us morzu zerwała się gwałtowna burza. — Kapitanie — pyta pastor drżącym głosem — czy bardzo źle z nami? — Bynajmniej — odpowiada kapitan — gdyby było źle toby się wajtkowie modlili, a oni klną przecież! Pastor wreszcie musiał się schować do kajuty. Tam dęczy go strach, a widząc przebiegającego korytarzem oficera, pyta go.

CZYTELNIKU CZAS NAJWZYSZY ZAPŁACIĆ PRENUMERATE!

Meister & Schinzel Rua Barao do Rio Branco, 34 Kurytyba mają na sprzedaż następujące LOKOMOBILE Nowe. 1 Lanz o sile 28 — 35 — 50 koni Używane: 1 Badenia o sile 24 koni 1 Lanz " 22 " 1 Robey " 30 " 1 Wolf " 40 " 2 Marshall " 45 " (każda) Lokomobile używane są kompletnie odnowione. Wszystkie powyżej wymienione lokomobile są do sprzedania po cenach okazjnych!

PRAWDA, WZDIECZNOŚĆ I SPRAWIEDLIWOŚĆ. W wy. Par. Aptekarz Eduardo A. Gonçalves w MIEJSCU. Piszę niniejszy list, aby serdecznie podziękować Szan. Panu za wielkie dobrodziejstwo jakie mi wyraziła Pańska Pomada Minencora. Dzięki jej użyciu zostałem zupełnie wyleczony ze strasznego oparzenia na twarzy, z którego wszystkie dotychczas używane lekarstwa mnie nie uleczyły. Chociaż używałem Pańskiej cudownej „Pomady Minencora” zaledwie przez 8 dni, nie tylko wyleczyła mnie ona radykalnie ale także usunęła z twarzy mej wszelkie ślady oparzenia. Wyrażając Szan. Panu jeszcze raz moją niezmierną wdzięczność krośię się dla Niego z wysokim szacunkiem JOAO LOURENÇO (współpracownik firmy A. Baptista & Cia) JOINVILLE dn. 17 4-1925.

Kazimierz Mitczuk Chirurg-Dentysta Kurytyba Avenida Luiz Xavier 26 Godziny przyjęć od 8 rano do 5 wieczorem.

POSZUKUJE SIĘ Stefana Kurś zamieszkałego 3 lata temu w São Mateusza. Kto by wiedział o nim lub on sam, niech raczy się zgłosić do Stanisława Kurś, Porto Alegre, Rio Gr. do Sul rua Andrade Neves 1. 55 lub do Redakcji „Gazety Polskiej.”

Bacność! Najtańsze źródło zakupu gotowych ubrań męskich w rozmaitych wielkościach! Farbiarnia i chemiczny zakład czyszczenia ubrań „VIENNA” Kurytyba, ul. Barao do Rio Branco 26 (blisko dworca)

POTRZEBNI SA szewcy montażorzy i trzecie pomocy Informację udziela garbani „Graciosa” Wallera e Cia, p. zona na kolonii Argelina pod Kurytyba. Casa Jacob JAKOB GRINSPUN Skład główny: Rua 1 de Março No; 18 Fabryka i depozyt: Av. Gandido de Abreu 121 Tel. 389 Wielki skład mebli, materaców, kołder i płaszczy nieprzemakalnych Sprzedaż na wyplaty!

Polski warsztat krawiecki Franciszek Rybacki w Kurytybie ul. Com. Mariano Torres 29 Poleca się Szan. Rodakom do wykonania eleganckiej odzieży przy cenach niskich. Krój najlepszy — Swoją do swego!

Dom obuwi Antoniego Martes Largo 19 de Dezembro N. 1. (przy mercedas) sprzedaje nowe i używane obuwanie cenach bardzo niskich. Rozmaite laszki Przyjdziecie i przekonajcie się!

4 SZAKRY 25 alkierów ziemi, z 2 domami lasem, ogrodem i rola, położone przy rzeczce, sprzedaję pojedynczo lub razem. Karol Z. Żyż — Af. Panna, Parana

PAPIERY DO ZAWARCIA MAŁŻENSTWA wytapia się za skromnym wynagrodzeniem Ulica Icarare 42 w Kurytybie

MAŁA CEGIELNIA oddalona 200 metr. od stacji kolejowej Piratuna, nowo wybudowana, przy niej 1 i pół alkiera ziemi dom mieszkalny szopa i t.d. korzystnie do sprzedania. Blizszych informacji udziela właściciel Jose Dal Lim, Piratuna Parana

DO SPRZEDANIA 2 domki drewniane z placem i ogrodzeniem nowym, dające miesięcznego dochodu 160\$000 za do sprzedania na ul. 5 de Maio. Po informację zgłosić się do Stefana Gontarskiego na ul. Alces Poly 151 w Kurytybie.

JEST DO SPRZEDANIA piękny dom murywany w zupełnie brym stanie z sadem owocowym, ogrodem, kempem, lasem etc. Obszar 100 i lasu około 4 alkierów. Jest położony za matadorem w miejscowości zwanej Guabirota 10 minut drogi od tramwajowej. W tejże samej miejscowości w polu powyżej opisane, realności są sprzedawane małe loty o obszarze 100 metrów. Blizszych informacji udziela redakcja „Gazety Polskiej.”

Dr. g'a Ma Kurytyba Wielki ek nica posiada na przeciw przeci Dr. C k'n'ka medyc ność: chdrob Kousultorjum n. 19. Rezy car Jac Zęły sztucz złości i wyjn Robota pierw pne Pr Dom Polski z przy ul. Wielki wy Zamówienie trzeby w 24 Robot K Alber Baw. śred cja Perdizes mosków an mia dla upra roli, wina, o pszczelnictwa własności ka raz po aplac Dalsze inform Director gere Santa Catha w wszelkie GLO DROG K n'lejuem euej 25 N 010X NETE3 uoluzelie Do s 70 a l'k i w poblizu Ca Blizsze wia pro Campe Pa ANTONIEGO W K Podaje o Rodakom p Kurytyby iz duje się mendad Przejedn dej chwili z nq pomiesz maniem. ro się stolowni Casa Maurio K Avenida Meble ro z wlas jako to bufety ka, ma po consel Tedeschin Fabryka ciast p rydziaoi i Wielki mlyn Aven 7 de Se

**Drogeria i apteka
Minerva**

Maximo & Cia
Kurytyba, Plac Tiradentes 57
Wielki skład krajowych i zagranicznych lekarstw
posiada na składzie najlepsze środki przeciw robakom w kiszkiach, przeciw kaszlowi i t. d.

Dr. Carlos Moreira

klinika medycyna-chirurgiczna. Specjalność: choroby czu, uszu, nosa i gardła. Konsultorium ul. M. Rebel Floriano n. 19. Rezydencja ul. Visconde de Nacar 85, Telefon 388

Jacek Dromlewicz

Zęby sztuczne z podniebieniem i bez, złocenie i kauczuku. Plombowanie i wyjmowanie bez bólu. Robota pierwszorzędna Ceny przystępne Przy ul. Rachuelo n. 8. 015

Dominik Kurecki

Polski zakład krawiecki przy ul. Dr. Muricy Nr 61
Wielki wybór materiałów na ubranie. Zamówienie wykonuje się w razie potrzeby w 24 godziny.
Robota gwarantowana CENY NISKIE.

Kolonizacja

Alberto Schmitt!

Bezpośrednio przy linii kolejowej (stacja Perdizes) zdrowy klimat (niema ani moskitów ani febrę). Bardzo dobra ziemia dla uprawy kawy, tabaki, miodu, fasoli, wina, do sadzenia kartofli i dla pszczelnicstwa. Absolutnie pewne tytuły własności każdy kupujący otrzyma za raz po spłaceniu „scripturas publicas”. Dalsze informacje udziela: Jose Petri Director gerenta Estação Perdizes - Santa Catharina.

Cierpiasz na febrę przemenną? Nie cierpiasz!
Pastylkami Dra. Rinaldo Machado lecz tylko tymi - pozostawisz się w kilka dniach tej choroby zupełnie. Do zabycia w wszelkich aptekach i drogeriach. Główna siedziba:

DROGARIA SUÍÇA
Kurytyba
Lic. N. 98.

Stemniki z rozmaitych materiałów. Materace druciane. ul. M. Floriano Feliciano n. 57

FABRYKA TOZEK ŻELAZNYCH

Do sprzedania 70 akierów ziemi w pobliżu Campo Largo e Predade. Blizsze wiadomości u Księgaza preboscza u Campo Largo Parana

Pensjonat

ANTONIEGO NOWAKOWSKIEGO W KURYTYBIE

Podają do wiadomości Sz. Rodakom przyjeżdżającym do Kurytyby iż Pensjonat **znajduje się przy ul. Comendador Araujo 24**. Przyjezdni otrzymają każdą chwila za umiarkowaną cenę pomieszczenie wraz z utrzymaniem, również przyjmują się stołowników stałych.
A. Nowakowski.

Casa Daitchman Mauricio & Irmao

Kurytyba Avenida Luiz Xavier 3 poleca **Meble wszelkiego rodzaju z własnej fabryki** jako to bufety, stoly, krzesła łóżka, materacy i t. d. **po cenach najniższych**

Tedeschini & Irmaos

Fabryka ciast pożywych, luby kukurydzianej i kawy mielonej. Wielki młyn do maki żytniej. **Aven 7 de Setembro 243 - 245**

**Wielki Sklep Polski
Marcina Szyndy & Ska**

Plac Tiradentes N. 19

Ma zawsze na składzie: mąkę pszenną, żytnią i kukurydzianą, cukier, ryż, sól, śledzie, sliwki, rodzenki i konserwy owocowe. Ma również najlepszą kawę mieloną z własnej fabryki.

Trunki krajowe i zagraniczne w najlepszych gatunkach. Kupuje produkty rolne jako: kukurydzą, fasolę, ziemniaki, masło, jaja, orzechy i t. d.

**SPZEDAŻ NA KOLONJE HURTOWA I DETALICZNA
CENY PRZYSTĘPNE**

Posiada filja w Thomaz Coelho i Araukarji.

Dr. Mirosław Szeligowski

Ryły asyst. i klinik europejskich
Lekarz i operator
DOKONUJE WSZELKICH OPERACJI CHIRURGICZNYCH I KOBIECYCH
Leży podług najnowszych sposobów. Bada za pomocą promieni Roentgena.

Posiada własną pracownię do badań mikroskopowych i badań krwi na choroby ukryte.
Chorych zamiejscowych przynosi na leczenie w swej klinice

Rua São Francisco Kurytyba - n. 25

„A VENGEDORA”

Fabryka karmelków i cukierków różnego gatunku, takich jak: drożdżowych owiniętych w papier („ballas”), malinowych, kuskosowych, miętowych, cytrynowych, ananasowych, truskawkowych, bananowych i mlecznych.

Prócz tych mamy jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych.

Uprasza Sz. Rodaków o łaskawe przekonanie się o tem, że są najlepszą i najsmaczniejszą w Kurytybie.

Fabryczka Lachowski

CORITIBA - Rua Cabral Nr 53 - PARANA

Fabryka cukierków

„AURORA”

Józefa Kuli

Wyraha cukierki w najlepszych gatunkach i karmelki owinięte w papier („ballas”) we wszystkich odmianach.

Ulica Martin Affonso nr. 16.

Coritiba - Parana - Brasil

Aniliny i farby niemieckie

Marki BAYER

do farbowania zwłaszcza wyblakłych rzeczy w paczkach z drobniemi wskazówkami i w skrzynkach po 1 kilu, we wszelkich kolorach, jakoteż farby anilinowe do kapeluszy, skór, wytworów szklanych i upojów.

ISIS BICHOLD

najskuteczniejszy środek do wytępienia robactwa wszelkiego rodzaju

CARLOS LUHM

Rua Machado 52 - Curitiba - Parana - Brasil

**Największy sklep polski w Palmeirze!
CASA VICTORIA**

STEFANA RYBACKIEGO & SKI
Skład towarów kolonialnych. Sprzedaż hurtowa i detaliczna. Kupuje i sprzedaje jako to: kukurydzą, fasolę, ziemniaki, cwiety, żyto, herba mate i inne produkty rolne. Wysyła się na zamówienie do wszystkich stanów Brazylii. Ma zawsze na składzie: ryż, sól, mąkę pszenną i żytnią, cukier kawę i inne artykuły spożywcze i to najlepszej marki.
Towary krótkie: pończochy, chusteczki, skarpetki, czapki i t. d.
Trunki różnego gatunku. Nasz sklep zawsze świeży od P. Nikodema. Obsługuje rzetelnie i możliwie najtaniej.
Poleca również swoją SIECZKARNIĘ

„Cervejaria Cruzeiro”

Najlepszy browar w Kurytybie poleca tu i na prowincji piwo własnego wyrobu po najprzystępniejszych cenach marki „Cruzeiro”, „Pilsene”, „Pombac”, „Escurinha” i inne. Kupuje dla własnej słodowni jęczmień w rozmaitej ilości i płaci najlepsze ceny.
KURYTYBA - CAIXA POSTAL 108

Dr. Antoni Rydygier (Ruediger)
Kurytyba

Prof. Dr. Antoni Rydygier (Ruediger) specjalista w chirurgji, chorobach kobiecych i dróg moczowych. Przyjmuje w swej nowo urządzonej klinice chirurgicznej przy Avenida 7 de Setembro N. 69 (rożniak rua Ravcliff) od godz. 3 do 5.

„A BRANDINA”

Braci Sobania

Przy ulicy Lamenha Lins N. 3
KURYTYBA PARANA

Fabryka karmelków i doskonałych bombonów. Specjalista w wyrobie znakomych cukierków: cytrynowych, malinowych, pomarańczowych, mandarynkowych, wiśniowych, z aboczek, miętowych, anyżowych, bananowych, gruszkowych, brzoskwinowych, jabłczanych, malinowych, kokosowych, czekoladowych, migdałowych z mleka, jaj, amendoim (mandiui), nadziewanych marmeladą, masą migdałową i kokosową, tudzież rozmaitych innych.
Gatunki specjalne: „Am. fadinhas”, „Bellezinhas”, „Douradinhas”, „Uclas Acidas”.
Wyrób staranny Ceny bez konkurencji.

PAMIĘTAJ ZAWSZE O TYM

że w przeczystczeniu krwi oraz na leczenie grypy, kaszlu, chorób zakaźnych i kobiecych

nieodkaszelnym środkiem jest

HEINEMANA ORIGINALNA HERBATA Z ZIOŁ

Do nabywania w wszystkich aptekach i drogeriach.

Główny skład dla stanów Parana i Santa Catharina

APTEKA I DROGERJA „MINERVA”

Maximo e Cia.

Kurytyba - Praça Tiradentes N. 57

Filia w Joinville: Rua da S. Catharina n. 52

Zelazo sztabowe - okucia, narzędzia dla kowali, stolarzy i wszelkich innych rzemiosł, szkło do okien, farby, towary emalowane i fajansowe, drut kolezasty, tańuchy, Maszyny Rolnicze, jak n. p. plugi, włóki, brouy, drapaki, sieczkarnie, młóckarnie, marteze, łopaty, rydle, kopaczki, siekiery, kosy i t. d.

W wielkim wyborze!

Po cenach przystępnych!

CASA METAL

Jose Hauer Junior & Cia.

Curityba - Rua 15 de Novembro N. 44

**Polska fabryka makaronu i kawy
Sao Miguel**

FIRMY GONTARSKI I SKA

Kurytyba Ulica Iguassu N. 246

Telefon N. 489 skrzynka pocztowa 278

Poleca swoje wyroby w najlepszym gatunku

Banque Francaise et Italienne pour L'Amérique du Sud

CENTRALA: Paris, Rue Halvy, 12

AGENCJA w Reims i St. Quentin

BRAZYLJA - Filje: S. Paulo, Rio de Janeiro Santos, Curityba Porto Alegre Pernambuco, Rio Grande do Sul.

Agencje: Araraquara, Barretos, Bebedouro, Botucatu, Caxias, Espirito Santo, Pinhal Jaba, Mococa, Ourinhos, Patasguá Ponta Grossa, Ribeirão Preto, S. Carlos, S. Jose do Rio Pardo i S. Manoel

ARGENTYNA - Agencje: Buenos Aires i Rosario de Santa Fe.

URUGUAY - Montevideo CHILI: Valparaiso i Santiago

PERU - Banco Italiano Lima Callao, Chincha Alta, Mollendo, Arequipa

COLOMBIA - Banque Francaise et Italienne du Columbo-Bogota.

Załatwia się wszystkie operacje pieniężne przyjmuje się depozyty na termia określony i na rachunek bieżący, płacąc najwyższe procenty.

Agencja Banku XX Commercial Italiana w Kurytybia mieści się we własnym budynku przy ulicy 15 de Novembro.

Rodacy koloniści!

Liczne doświadczenia i próby dokonane przez naszą firmę wykazały, że ziemia wasza potrzebuje nawozów chemicznych. Dostarczymy SPECJALNYCH MIĘSZANIN gwarantowanych na uprawę zboża ziemniaków, kukurydzy i t. d.

Dobre wyniki zapewnione

Przy zakupie uważajcie na przynależną markę umieszczoną na workach.

a znana już w całej Brazylii

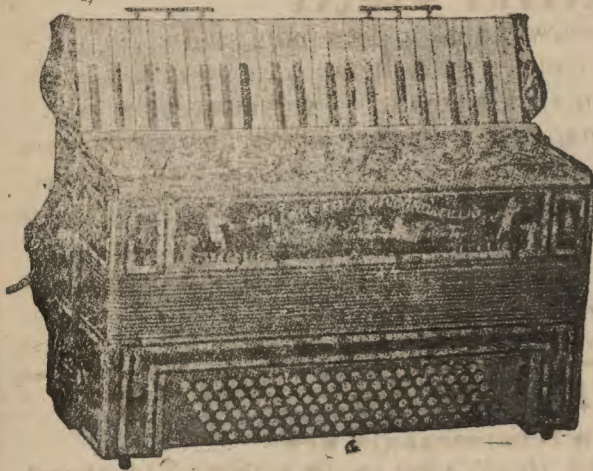
Fernando Hackradt & Cia Sattig Ltda

Rua 15 de Novembro 96 - Burytyba

Uwaga! Domagajcie się zawsze naszych znaków na zakupionych workach z nawozami

Wielki skład harmonij

Największy wybór w całej Brazylii
Nadszedł nowy transport
słynnych harmonij
STRADELLA

z fabryki światowej sławy Caw. Marianno Dalape e Filglio. Premjowane medalami złotymi na wszystkich wystawach jako najlepsze we wszystkich krajach. Nie mają równych sobie. Doskonale wyrobione, odznaczają się wielką wytrzymałością bez potrzeby naprawy. Są do nabycia we wszystkich rozmiarach i jakości od 8 do 240 basów, dwutonowe, półtonowe, chromatyczne i pianowe.

Metody ułatwiają naukę.

Gwarancje: za wszystkie harmonie, dają gwarancje pięcioletnie z wyjątkiem uszkodzeń spowodowanych wypadkiem lub nieuwagą.

Żądacie darmo katalogów i cennika od

JOAO SARTORELLO
S. J. da Boa Vista — Linhe Mogyana — Estado de S. Paulo

SYFILIS!!!

Poronienia, Rany, Niedolestwo, Reumatyzm, Egzema, choroby skórne.

To straszne!

Elixir "914"

ipastyki „914“

Po kilkudniowym zazywaniu ich spostrzega się:

- 1) Krew czystą i ogólny stan zdrowia zadawalniający.
- 2) Zniknięcie wszelkich przyszczoł, plam i krost, wydzielenia się materji, swędzenia, ran jęczmykowych etc.
- 3) Zupelnie ustąpienie reumatyzmu i bólu głowy i w kościach.
- 4) Ustąpienie objawów na tle syfilisu.
- 5) Organ trawjący i kiszki w doskonałym stanie, gdyż ELIXIR „914“ nie atakuje żołądka i nie zawiera joduretu.
- 6) Jest najlepszym środkiem, czyszczącym krew, posiadającym liczne świadectwa od szpitali, okulistów i lekarzy chorób syfilitycznych. (Dozwolony przez Urząd Zdrowia D. N. z S. Paulo N. 26 z dnia 21 lutego 1916)

Sanguinol

Preparat niemiecki Najnowszy wynal. chemii.

Przy użyciu preparatu „SANGUINOL“ spostrzega się po 20 dniach:

- 1) Ogólne wzmocnienie sił i powrót apetytu.
- 2) Zupelne zniknięcie bólu głowy, osłabienia i zdenerwowania.
- 3) Uwolnienie radykalne od przygnębienia nerwowego i od chudnięcia.
- 4) Powiększenie wagi ciała od 1-3 kilogramów.
- 5) Uzdrwienie organizmów osłabionych, zagrożonych tuberkulami (suchotami).
- 6) Wytrzymałość przy pracy fizycznej i powiększenie ciała krwioobrotowych.

Matki, które karmią, anemicy, dziewczęta blade, dzieci cierpiące na angielską chorobę i skrofoliczne, wyczerpane iżnizszymi nadużyciami zyskują na tuzi, zdrowiu, sile i nowej, czystej krwi, jeżeli używają „SANGUINOL“, który jest zarazem najlepszym środkiem zapobiegającym chorobom płuc (suchotom, tuberkulom) Rozwija dzieci i czyni je silnymi i zdrowymi

„SANGUINOL“ jest znacznie lepszym od oleju z bacalhanu, który w ogóle atakuje żołądek i wątrobę podczas gorących pór roku.

Towarzystwa Francuskie Żeglugi Morskiej.

„Chargeur's Reunis“ „Sud Atlantique“

Regularne odjazdy z portów Santos i Rio de Janeiro do Hawre i Bordeaux.

Komunikacja najszybsza i najwygodniejsza statkami luksusowymi pospiesznymi, które odbywają podróż z Santos do Francji w 16 dniach, oraz statkami specjalnie urządzonymi dla emigrantów, którzy znajdują jak najwygodniejsze pomieszczenie.

Statki mają do dyspozycji kabiny III klasy.

Podróż do Polski odbywa się z Santos albo z Rio de Janeiro do Le Havre a z Le Havre do Gdyni statkiem „Pologne“.

Najbliższy odjazd do Europy

	Z SANTOS	Z RIO DE JANEIRO
•EUBEE•	18 maja	19 maja
•HOEDIC•	22 „	23 „
•QUESSANT•	1 czerwca	2 czerwca
•LUTETIA•	4 „	5 „
•FORMOSE•	15 „	16 „

Sprzedaz biletów z Brazylii do Polski oraz z Polski do Brazylii t. zn. (bilhetes de chamada) załatwia i bliższych informacji udziela

AGENT

Ignacy Kasprowicz

Avenida Luiz Xavier N. 28, Kurytyba.

Actolyt-Magnetine

rejestrowany

usuwa bez powstrzymania ruchu

Osad

znajdujący się w kotłach lub innych naczyniach żelaznych i odnawia je zupełnie. Środek ten zdobył sobie uznanie pierwszorzędnego fabryk i firm i jest przez nie stale w używaniu. Żądać prospekty.

Fabryka produktów chemicznych Wilhelm Goldschmidt
Kurytyba, Caixa postal 372.

CAPIM ELEPHANTE

trawa wytrzymała na posuche, może być 4-5 razy rocznie ścinana dając za każdym razem około 80 tysięcy kilogramów świeżego pokarmu z jednego hektara.

Cena 40\$000 za 1900 sadzonek w Porto Alegre.

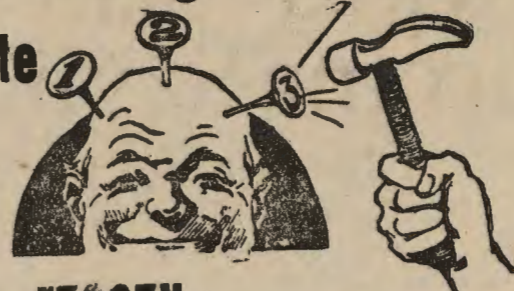
Zwróćcie się do

Departamento Commer. Industrial da Escola de Engenharia
Porto Alegre—Caixa postal 289

Zanotuj sobie

w głowie te

3

rzeczy

CAFIASPIRINA
Nomo registrada

Ze nie ma na świecie lepszego lekarstwa na wszelkie bóle, pochodzące z nadużycia alkoholu i przeprobowaniu umysłowego jak CAFIASPIRINA, która „szybko“ choremu przywraca siły i nie działa szkodliwie na serce.

Jeżeli znajdując się w tubce pudełeczko z CAFIASPIRINA ma nasobieżolty napis gwarancyjny z „krzyżem Bayera“ jako prawdziwy.

Jeżeli pastylki CAFIASPIRINY nie sprzedają się pojedynczo i że gdy kto chce zażyć jedną dozę musi kupić CAFIASPIRINĘ W KOPERCIE.

CAFIASPIRINA nie zawiera mieszaniny cafeiny. Żądaj tylko prawdziwej CAFIASPIRINY jedynej, którą można zażywać z całym zaufaniem.

Ofi 93

»A Propagandista«—928/33

GASA IDEAL

ALBERTO C. ELIAS

CURITYBA — PARANA — BRAZIL

rua Jose Bonifacio N. 9 (w pobliżu katedry)

Skład mieści się w tym samym domu jak dawniej obok rzeźni Garmatra

FILJA: ua 15 de Novembro N. 31

Ogromny wybór obawia

wszelkiego rodzaju po cenach najniższych

SPECJALNOŚĆ

Kalosze Wykonane na wzór trzewików do sznurowania BARDZO PRAKTYCZNE I ELEGANCKIE
UWAGA: Obuwie sprzedaje się pod gwarancją to jest gdy się okaże jakaś niedokładność czyli nietrwałość obuwia udowodniająca winę fabrykacji to takie małe naprawy wykonuje się darmo

SZEWIECTWO „CENTRAL“

poleca w wielkim wyborze

— obuwie —

doskonale i mocno zrobione dla panów, pań i dzieci po cenach jaknajniższych.

MIGUEL SIMAO ATAB

Kurytyba — Travessa Zacharias N. 1

blisko polskiego składu nasion p. Nikodema.

Baczność!

Ubrania podług miary od 140\$000 począwszy

Wielki wybór gotowych ubrań nowych i używanych.

Na raty!

TYLKO w zakładzie krawieckim i w farbiarni „Selecta“

Juljusz Szaja

Kurytyba, ulica Commendador Araujo N. 23

Nasiona z Polski

znane są już w następujących stanach Brazylii: Espirito Santo, Goyaz, S. Paulo, Parana, Sta Catharina i Rio Grande.— Wszędzie w tych sześciu stanach, czy to na wyżynach czy nizinach gorących, dają znakomite wyniki i uznane są za

najlepsze nasiona

Wszędzie żądajmy tylko polskich nasion. Nie kupujmy innych!

Paweł Nikodem

Skład nasion z Polski w Kurytybie, Parana, Travessa Zacharias, 5

Wylizka koleją lub pocztą do wszystkich miejscowości w całej Brazylii

Wiązanki do chrztu św., ksiągki do nabożeństwa, obrazy i obrazki religijne widoki, obrazy patriotyczne n. p. Kościuszki, Sobieski, Piłsudski i inne, krzyże, krzyżki oraz figury religijne i t. d. poleca

Drukarnia, introligatornia i fabryka pieczętek gniowych.

CEZAR SCHULZ

ul. Barão do Ser o Azul Curityba — Parana — l. 12 14

Jest bezprzecznym faktem dowiedzionym, że

KAWA SŁODOWA

„VICTORIA“

jest najlepsza!

Żądajcie próbki przez telefon N. 453

I maos Egg & Cia.

Następcy Germana Egg & Filhos

Caixa postal 172

Alto d'Agua Verde — Kurytyba

Aby zapasy zmniejszyć sprzedaję

500 marynarek!

używanych, w dobrym stanie i z dobrych materiałów

po 20\$000 za sztukę

Zaopatrzenie się na zimę póki jest taka tania okazja.

Juljusz Szaja, Kurytyba

Rua Commendador Araujo 22

Warsztat krawiecki i farbiarnia „Selecta“

STOLARZY

poszukuje Fabryka Vargas e Ogg

Kurytyba ul. Marechal Deodoro 40

Marcin Wróblewski poszukuje syna swego Adama, który trzy lata temu wyjechał na robotę do Turcji w okręgu Meffa S. Catharina. Od dwóch lat nie mam o nim żadnej wiadomości. Ktoby wiedział o nim, proszę zawiadomić pod adresem: Marcin Wróblewski L. Treze de Maio — Mossaranduba Cor. — Blumenau S. Catharina.

Casa das roupas feitas
Franciszek Frischmann
Kurytyba
Rua 1 de Maio, 1
Gotowe ubrania
koryce (casentias),
Wielki sortyment ubrań różnych kolorów.
Wielki sortyment sukna i lodatki dla krawców po cenach najniższych!
Alfataria e Camisaria de la ordem.

Kawa słodowa „VICTORIA“ jest najlepszą!

Zamówienia posyłać pod adr.:

Irmaos Egg & Cia.

Następcy Germana Egg & Filhos
Caixa postal 172

Alto d'Agua Verde — Kurytyba
Telefon 453

Sprzedam 42 akry ziemi

składającej się przeważnie z herwalu. Ziemia ta znajduje się przy traktowej drodze wozowej i automobilowej w miejscu t zw. **Queimados**, 20 km. oddalone od miasta São Matheus

Zgłaszajcie się zaraz
Michał Babirecki — Dorizon — Parana.

IDA HAAS
Egzaminowana akuszerka
Kurytyba
Rua Raticliff N. 44.

Dr. Archimedes Cruz
Lekarz operator i akuszer. Leczy syfilis i choroby pęcherza. Klinika dla kobiet i dzieci.

Konsultorium: rua Dr. Trajano Reis 8, od 8 do 9 przed poł. i od 1 do 5 po połud. Na wezwanie w każdą godzinę dniem i nocą

Kołdry sztepowane
dostarcza i naprawia dobrze gotownie i tanio

Augusto Heeren — Kurytyba
Rua Marechal Floriano Peixoto 57

Zakład Mechaniczny

Dr. Isai's Alberti
Avenida Assunguy N. 95-97

Młyny zbożowe, kamienie młyńskie, koła, siła, piły i t. d.

deszczu i wysychających.
Prawie co w którym indziej nie tygodniach, nawet.
Wtedy natrumienie, widać bezsilni i rosnać nie chętyłem wtedy, u pewnych, jest to księżycy Indji i zasobny.
Posiada on sytujące w zwierceraz czas jakas ofiare p...
Mnie nęciły których się ta...
W starych rosiłych tłuści Dżungli, w kto raz nauczuł nigdy nie stać.
Jest to najeńszające widmo. Co prawniebezpieczeństwa na pozór łagobok siebie ani mu wogół jednak gniewną, gdy jest pranny.
Ale nie n...
niebezpieczeństwa
Idąc za ślad trzeba się nie...
a wtedy częst...
wiek natknie strasznego lw...
niez bardzo n...
ba się zawsze takich łowów
Ale na tem Wynajęłam która poprzed...
dostojników in...
Dostojnik te go posiadłość
Co to jest b...
dzieć. Jest to okraglo, a dok...
żają dwie gale...
długą werandę...
dzą drzwi i o...
Dostarcz...
całą dotych...
powieść:
Bolesław (Aleksander G...
PLAC...
(P...
20
Ale Stasiek n...
Skoro świt, robenia trumien...
pilował deski, i...
uśmiechnął, że...
larka. Ale kiedy jakim on jest...
go taki żal, że...
na gościniec, ni...
Trzeciego dz...
konie do wozu trumienke, ze S...
chal ku wsi ko...
Slimakowie i M...
drek, który, p...
aby się nie chw...
kochany brat n...
derwie. Parę r...
niego.
Ale Stasiek n...
jechał przed ko...
kropił go wodą...
odwiezli go na...
mną postawili n...
własny ojciec, p...
barzowi, grób m...
drek z jękiem...
stian. Mleczal i...
grudy ziemi pos...
trumię.
Nawet Owczar...
mak tylko odwr...
sukmaną, jak...
chęć, aby inni...
I w tej chwili...
szpitalu. „Oje...
górze ogrodził...
dziecko.“
Ale Slimak od...
ja winien; miał...
kiedy taka nades...
Zapadła jesień...
pów, szarżaly...
jarach czerwień...
so strdót odesz...
W lesie, jeżeli...
ledwoś dopatrz...
czajowicka; chyba

gadka była trudniejszą do rozwiązania, niż mógł przypuszczać. I powrócił do pałacu jeszcze bardziej zamyśloni, niż przedtem.

ROZDZIAŁ 76
Leon przy chorym.

Z nadejściem nocy Leon siedział w sypialni hrabiego, który co tylko udał się do łóżka.

Hrabia Rabilow rozmawiał z nim, jak z jednym ze swoich przyjaciół. Leon zauważył, że hrabia był człowiekiem nadzwyczajnym i że przytem umiał wybornie gawędzić.

Ale i hrabia rozmawiał się widocznie w swoim dozorcę. Widzę, że gładki z ciebie chłopiec — mówił hrabia niejednokrotnie — podobasz mi się, bardzo mi się podobasz.

I czuję się dziś tak dobrze, jak wogóle nie czułem się od dwóch lat, to jest od początku mojej choroby.

Helena była bardzo szczęśliwa gdy weszła do pokoju ojca, ażeby mu życzyć dobrej nocy i spoczęcia, że hrabia, siedząc na łóżku, rozmawia ze swoim dozorcą.

— Pójdź, dziecko — zawołał hrabia, wyciągając rękę do córki — przysiądź się do towarzystwa. Wprawdzie znalazłem sobie wyborowego towarzysza w osobie tego młodzieńca, ale wiesz przecież, jak przepadam za tobą. Związca ostatnimi czasami tak przywiązałem się do ciebie, że się teraz poprostu obejść nie mogę bez twojego widoku.

— Chętnie ojcuzku, zostanę tutaj — zawołała Helena — czy może życzyś sobie, ażeby służący nas opuścili?

— Przeciwnie, niech zostanie — zawołał hrabia — przekonasz się, że ten pan Leon jest bardzo wykształconym i miłym człowiekiem. Właśnie rozmawiałem z nim o Indiach. Wyobraź sobie, ten człowiek zna doskonale geografję i historję tego kraju. Również mówi po angielsku, a gdy mi wypadło zamienić kilka słów po angielsku z Gibsonem, bo nie chciałem, ażeby kto inny zrozumiał zwrócić mi uwagę w sposób bardzo delikatny, że widać tym językiem.

Bardzo mi się ten postępek z jego strony podobał, musi to być człowiek, który nie lubi podsłuchiwać cudzych sekretów.

— Sądzę — rzekł Leon — iż to nie żadna zasługa, jeżeli ktoś nie chce ucho-

dzić za szpiega. Spełniłem tylko obowiązek, panie hrabio. Zwróć również pańską uwagę, że mówię także po francusku i po włosku. Czynie to tylko dla tego, ażeby pan hrabia nie mówił w tych językach do osoby trzeciej coś takiego, o czym nie powinienem wiedzieć nigdy.

Hrabia Rabilow zmierzyl mówiącego zdziwionym wzrokiem.

— Po angielsku, po francusku, po rosyjsku i po włosku — zawołał — ale godnym jesteś podziwu. Leonie! Doprawdy można pozazdrościć ci doktorowi i gdyby się to dało zrobić, to zaraz przyjąłbym cię do służby, a stary Gibson mógłby zaszkodzić zasłużonego spoczynku.

— Wdzięczny jestem panu hrabiemu — odparł Leon z trudem wstrzymując się od uśmiechu — ale nie przypuszczam, ażeby pan profesor Kozel chciał się mnie pozbyć tak prędko.

Z chwilą, gdy Leon przemówił po raz pierwszy, Helena poczęła mu się baczenie przyglądać, doznając szczególniejszego wrażenia.

Dotąd nie zwracała uwagi na tego słutającego, teraz dopiero spostrzegła, że był piękny, a głos jego przemawiał do jej serca, był dziwnie miły, słodki i dźwięczny.

— Proszę cię — zwrócił się hrabia do córki — zadzwonił i każe przynieść dwie butelki starego wina z Indji, które przyniozłem ze sobą z podróży. Trzeba się trochę rozruszać, będziemy pili.

— Ależ drogi ojcze, czy ci to nie zaszkodzi?

— Dlaczegożby miało mi zaszkodzić, kochana moja — zaśmiał się hrabia — profesor Kozel kładł nawet nacisk na to, ażebym posilał się wszystkiem, co by mnie wzmacniało. Ach, tak mi dziś dobrze, taki się zdrow czuję, że jeżeli tak dalej pójdzie, to za parę dni będę mógł zejść do parku, a wtedy na świeżym powietrzu polepszenie rychło nastąpi.

Helena spełnia rozkaz ojca, a na odgłos dzwonka wszedł Gibson. Wydała mu polecenie przyniesienia z piwnicy dwóch butelek wina indyjskiego.

Hrabia kazał przysunąć mały stolik do łóżka i po chwili ustawiono na nim dwie szklanki, oplecione słomą, tudzież trzy kieliszki.

Leon nalewał, hrabia pierwszy wypróżnił do dna swój kieliszek.

— Za twoje zdrowie, ojcuzku — zawołała Helena, biorąc drugi kieliszek do ręki.

— No, a Leon dlaczego nie pije? — za-

pytał hrabia, trzeci kieliszek jest przeznaczony dla ciebie.

— Daruję pan hrabia — rzekł Leon — ale nie wiem, czy wypada mi pić w obecności panny hrabianki i pana hrabiego.

— U nas nie ma różnicy stanu, mój drogi — odparł Rabilow — nie jesteście tacy, jak inni członkowie arystokracji rosyjskiej. Za wiele na to podróżowałem. Podróże nauczyły mnie właśnie, że wszyscy ludzie są sobie równi, oczywiście o ile są przyzwoici i dobrze ułożeni. Nieprawdaż, córeczko, ty nie masz nic przeciwko temu, że ten młodzieniec wypije z nami kieliszek wina — jeżeli tak, trąć się z nim proszę.

Helena bez wahania zbliżyła się do Leona, podała mu pełny kieliszek wina a trąćszy się z nim, rzekła.

— Wypijmy za zdrowie naszej wielkiej dobrodziejki, jej cesarskiej mości, carowej.

— Wiwat! — zawołał Leon — jej cesarska mość niech żyje i niech Bóg ją ma w swojej opiece.

— Czy pan widziałeś już carową — zapytała po chwili Helena.

— Widziałem — odparł Leon — byłem kilka razy na zlecenie swego pana profesora Kozela, w pałacu zimowym i miałem najwyższy zaszczyt być przyjmowanym przez najjaśniejszą panią, ażeby jej powitryć osobliście przepisy lekarza. Co to za kobieta! — Gdyby w istocie mogli być aniołowie na ziemi, to ona byłaby niezawodnie w ich liczbie.

— Za te słowa, bardzo pana lubię, panie Leonie — rzekła Helena. O, bo i ja ubóstwiam carową. No, ale teraz zaśnieś pewno ojcuzku, już czas wielki.

— Jeszcze nie, córeczko — odparł hrabia — dziś jakoś wcale spać mi się nie chce przeciwnie, przagnąłbym trochę porozmawiać, popowiadac — chcę ci, opowiem wam coś z moich podróży?

— Z całego serca, ojcuzku! — zawołała Helena — a może pozwoliś, to i ciocia Natalia posłucha.

Leon zauważył jak hrabia zmarszczył na to brwi i jak mu twarz zmieniła się nagle.

— Nie — zawołał z niechęcią — nie chcę przeszkadzać starej, niech spi sobie — musiała się już napewno położyć.

— O nie, ciocia Natalia nie spi jeszcze i gdyby tylko pozwolił ojcuzku, mogłabym ją tu zaraz przyprowadzić.

— Ale ja sobie tego nie życzę — odparł hrabia.

— Co to ma znaczyć? — rzekł do siebie Leon — zdaje się, że pomiędzy hrabią a tą ciotką Natalią stosunki są bardzo naprężone. Musiałoby jednak zejść pomiędzy nimi coś takiego, o czym Helena nie wie.

— W takim razie, opowiadaj ojczu — zawołała Helena, ale głos jej brzmiał smutnie i był, jakby przybity.

I ona pojać nie mogła, dlaczego jej ojciec, tak zwykle dobry dla ludzi, wobec ciotki Natalii był prawie bez serca, co już dało się poznać bodaj z tego, że przeszedł jej na mieszkanie glorię.

Przez cały czas swojej choroby ani razu nie wyraził życzenia, ażeby siostra jego nieboszczki żyła, która mu wychowała córkę, przysłała go odwiedzić. He rary ciotka Natalia wchodziła do sypialni, hrabia odwracał głowę i starał się nie tylko nie zamienić z nią ani słowa, ale nawet unikał jej spojrzeń.

ROZDZIAŁ 77.

Opowieści z Indji.

— Wiesz, droga Heleno — zaczął hrabia swoje opowiadanie — że długi czas mieszkalem w Indiach.

Jest to rzeczywiście kraj cudowny, czarodziejski. Sama natura zrobiła go takim. Lasy, potoki, sady z ich przepyszny mi pełnemi barw kwiatami, to wszystko jest takie inne niż u nas, że zdaje się jakgdyby Pan Bóg pełnemi rękoma udzielił indjom swoich darów.

Pragnął, ażeby kraj ten wyróżniał się z pomiędzy innych, ażeby stał się ogrodem miłości.

W istocie, wielu uczonych przyjmują, Indje za raj, o którym wspomina pismo święte; inni wprawdzie twierdzą, że ten ten znajdował się na piaszkowogórze Malej Azji.

— Bądź co bądź, Panu Bogu, w dany razie zadanie powiodło się tylko się tylko w części, gdyż czarci piekielnie chcieli, ażeby tak wiele piękności, czasów i skarbów mogło się zgromadzić jednocześnie na jednym miejscu i jeśli przemyśliwano nad splecaniem figla Panu Bogu.

Jakoż udało im się doprowadzić do tego, że słońce przez pewną część roku stałe świeci nad owym krajem i tyleż stało mu ciepła, że rzeki wysychają, że wiatrów niema, a więc nie ma chmur, tak że ten przeszliczny kraj znajduje się ciągle w niebezpieczeństwie pozostania bez-

War
W Brazylii r
z dołu. W
ryce Póinocr
Nuc
Wych o

N. 23

Siowunki
Polce n
przed z
List z

Warsz
Państwo pol
niane ciężkie

zdania na poja
żąd — a tym
wie odbywają
laby nazywa
łow. Niema b
zwierzić — z
rozwiązaniu
znego po u
Strzyńskiego.

P. Witos, ot
nie misję pre
w rozmowach
czego, lecz ca
tym kierunku,
jako stronnic
jak oddalił od
siki innych: stro

także ich udzi
rozmiarów. Ci
p. p. Wito
w rządzie pr
(p. p. Makow
nictwa lewic
parlamentarnej

Postępowan
czy o tem, że
lają wpływy
by doprowadz
du jak najwię
na rachunek...

Tę ukryte
się w uporze
ją się odrzuc
dydatów cha
prawy wewn
odzucili kana
Śniłskiego i

ponieważ prze
ła się... lewic
stanęto na prz
n rzędu, wt
rycia: p. Skrz
szczenia wię
stów.

Oczywiście
lo nową sytu
Witos rzekł
ra i złożył po
się. Prezydent

si szukać now
go będzie szuk
za sejmem?

Gra idzie
ranku, ażeby
rząd z poza se
parlamentarny,
ści lewicowy.

trząd parlam
otić, ponieważ
sejmie większ
wódicy lewicow
pod płaszc r
tamnego, bezpar

PRZEDSIĘBIORSTWO KOLONIZACYJNE

Fryderyka V: L. Wernecka
Kolonia Werneck

GUARAPUAVA — PARANA. Adres telegraficzny VERNECK.

Powstanie kolonii.

Na ziemiach położonych nad brzegami rzeki Iguassu w municyplum Guarapuava, należących dawniej do Fawendy Algodoero, została przed dwoma laty utworzona kolonia Werneck.

Położenie.

Kolonia ta leży przy drodze, która prowadzi z Gu rapuawy do Palmas i gdzie właściciel kolonii posiada fabrykę smalcu i gdzie właściciel kolonii posiada fabrykę smalcu, młyn mandjokowy, gorzenię, fabrykę cukru, młyn do mielenia mąki z pszenicy i żyta, jak również maszynę do wyrabiania nici.

Zbyt produktów.

Ponieważ kolonia ta oddalona jest od Guarapuawy i Palmas około 18 g. drogi, a w okolicy dokola są liczne fawendy, więc wykluczone jest nadmienić, że zbyt wszelkich produktów jest łatwym i korzystnym.

Komunikacje.

Obecnie posiada kolonia doskonałą drogę do Palmas i Guarapuawy. Projektowana droga kolejowa S Francisco-Iguassu, przecinać będzie tę kolonię w całej jej długości. Pozatem wkrótce rozpocznie się budowa drogi kolejowej Iraty Guarapuava.

Produkty krajowe.

Kukurudza udaje się znakomicie i już na miejscu może być dobrze sprzedana, gdyż na kolonii chwają bardzo wiele

świń i szmalcu, który następnie po ocenach, nie bojących się konkurencji wysyłają na północ Parany i São Paulo. Oprócz kukurudzy udają się dobrze: ryż, żyto, pszenica, trzcina cukrowa i winogrona — a z owoców — pomarańcze, abakaxi, kaki, banany i wiele innych gatunków.

Klimat.

Klimat jest nadzwyczajnie zdrowy i odpowiada w zupełności klimatowi kolonii położonych na wyżynach Parany i Sta Catharyn

Ceny kolonii i warunki placenia.

Wszystkie loty są uprawnione i sądownie wymierzone. Cena jednego akiera 300\$000 i 400\$000 przy placeniu gotówką. Notarialne przepisy tytułu własności mogą być uskutecznione zaraz po dokonaniu zapłaty. Dotychczas znajdują się na kolonii 42 rodziny.

Dalsze informacje.

Zarząd kolonii utrzymuje na miejscu sklep spożywczy, w których przybyli koloniści mogą nabyć wszystkiego, co im do życia jest potrzebnem. Posiada także także auto caminhão dla wygody kupców krajowych i szybkiej komunikacji. Interesowani mają stałe połączenie ze stacjami kolei S. Paulo - Rio Grande - Kto potrzebuje dalszych wyjaśnień i rad odnośnie do podróży, niech zwróci się do zarządu, który mu chętnie wszelkiego rodzaju wyjaśnienia udzieli

Fabryka kapeluszy „Affonso Vieira“

Lima, Ferreira e Cia Lda.

Bl. tates - Estado de Sao Paulo

MOCAYR TADDEI ROCHA

Reprezentant na stan Parany

Adres telegraficzny Motaro

Rua Conselheiro Barradas, 21 - Curitiba - Caixa postal 317

DR OSBORNE - Raios X

Badanie chorób wewnętrznych za pomocą promieni X. - Przyjmuje klientów od godz 1-4 po południu, przy ulicy Marechal Daodoro N. 46 - Kurytyba (Klinika Dra. Espindola) Telefon 280.

Książki bardzo pożyteczne!

Podręcznik do pisania listów. 267 wzorów na listy wszelkiego rodzaju i w każdej potrzebie życia. Bardzo pożyteczna książka 4\$000
Starosta weselny.

Zbiór przemowień, piosenek i wierszy do użytku starostów, dróżbów i gości przy godach weselnych. W płóciennej opr., formatu kieszonk. 446 str. 5\$000.

Wielki zbiór powinszowań zawierający powinszowania, przemowy i toasty wierszem i prozą na wszystkie dni pamiętkowe, obchody i uroczystości rodzinne. Cena egz. w trwałej opr. 6\$000

Monologi-Djalogi.

Całość obejmuje 21 tytułów treści bardzo zabawnej. Kto się chce ubawić czy to w kółku rodzinnym czy w towarzystwie, niech kupi sobie Monologi... 3\$000.

Niech żyje!

Zbiór toastów i przemowień do wygłaszania podczas zebrań tow., jubileuszów, wieczornic, obiadów, zaręczyn, wesel, chrzcin, imienin i t. p. uroczystości domowych. Cena egz. oprawionego: 4\$000

Poradnik dla pszczelarzy

Zawiera ważne dorady, jak się obchodzić z pszczołami, aby mieć z nich pożytek i korzyści. Całość zawiera 180 str. druku, jest ozdobiona wieloma obrazkami i rycinami, przystępna i zrozumiała dla wszystkich. Cena egz. opr. i onego: 7\$500.

Dzieje Narodu Polskiego

Opowiadanie dla ludu i młodzieży od najdawniejszych czasów aż do ostatniego rozbioru z obrazkami. Cena egzempl. oprawionego: 7\$000

Podróż po wszechświecie.

Popularne rozprawy o księżycu, słońcu, planetach i gwiazdach. Cena: 2\$500

Wesoły Deklamator,

zawierający żartobliwe, śmieszne i przyjemne wiersze dla zabawy kółek towarzyskich, a szczególnie dla młodzieży płci obojga. Dodane są dwie wesołe sztuki teatralne. Egz. brosz. 1\$700

Przewodnik dla zakochanych do pisania listów miłosnych z dodaniem „ieszczbiarki, rozmowy kwiatów i markami pocztowe wami, abecadła o miłości i piosnek dla kochanków i narzeczonych. Cena egz. oprawionego 3\$500.

Listownik dla dzieci i młodzieży przez Józefa Chęcińskiego. Cena egz. kartonowanego 1\$700

Wielki Spiewnik dla ludu katolickiego format 10X15 ctm. z modlitwami i 889 pieśń, calcés 1570 stronice 12\$000

Spiewnik kościelny z nutami 10\$000

15 Tajemnic Żywego Różańca św. zawierające nauki i przestrogi dla członków żyw. Róż. Cena: 1\$000

Wykład Ewangielij Niedzielnych. Opracował ks. Henryk Stieglitz. Przełożył ks. Janiszewski. Cena: 10\$

Wykład Modlitwy Pańskiej. Z licznymi obrazkami przez ks. Stagracyńskiego. Cena: 4\$000

Rzymskie Martyrologium. Ozdobione 16 calostr. obrazkami Świętych polskich. Format 11X16,5 ctm., stron 464. Cena: 7\$500

Obrazki z życia Świętych. Działwie chrześcijańskiej do naśladowania spisane, z 4 rycinami ozdobn. i 11 ilustr. Cena: 4\$000

Historja Biblijła Ks. Czaplowskiego, dla użytku szkół, i dom. bez obrazków. Cena 2\$000

Historja Biblijła Ks. dr. Bromboszcza według Bibliji Ks. Damrotha. Cena: 7\$000

Zeszyty szkolne rozmaitego rodzaju. Tuzin po 1\$500 i 2\$000

Grube zeszyty szkolne z pojedyncz. linjami. Tuzin 7\$500

Papier węglowy do kopjowania rysunków i listów, wielki arkusz 1\$000

Katechizm Egz. 1\$500 - Tuzin 15\$000

Mapy Polski 2\$500 i 3\$000

Kto sobie zamówi 10 książek otrzyma 2 książeczki za darmo a za przesyłkę wtedy nic nie liczymy.

Pisać pod adresem: „Gazeta Polska“ - Curitiba - Parana - Caixa B.

Przycinajcie paznogi

w waszym dzieciom. Jednym z pierwszych warunków dobrej higieny jest obcinanie paznogi dzieciom. Paznogie nie obcinane stają się schroniskiem rozmaitych bakterii i bardzo często zagrażają zdrowiu dziecka, które niosąc rękę do ust noszą bezwiednie bakcyle rozmaitych chorób do wnętrzości, gdzie się mnożą i zanieczyszczają krew i powodują nieraz bardzo poważne choroby. Temu niebezpieczeństwu przeciwdziała lekarswo „Batolan“ sławnej fabryki Bayera, które w przeciągu 8 dni wpedzą intruzów z wnętrzości i chłamu dziecku przywraca zdrowie.

„Chapelaria Venus“

Stanisława Wojskiego przy ul. 15 de Novembro 18w Kurytyba otrzymała właśnie artykuły zimowej kapelusze, futarka, pleszce, kosuli, pończochy, sznyele filcowa, zaruski, gabardynowe etc etc. Ma zawsze wielki wybór w kapeluszach krusialach trykolinowych, w wążkach, obuwiu, parasolach, listach i innych artykułach dla mężczyzn. Parasolki jedwabne i bawelniany, psń i panien. Artykuły modne po n nach bezkonkurencyjnych.

DR. CARLOS HELLER

Praktykował w Hamburgskich, Wiedyskich i Paryskich szpitalach. Praktyka ogólna. Leczy specjalnie choroby skóry, nerycznej, pęcherza i włosów. Klinika dla dzieci. Leczynstuczne mi promieniami Diatermii. Konsultorium i rezydencja. Praca Tiradentes 57. Przyjmuje od 12 i od 3 do 5. W poniedziałki środy i piątki wieczorem od 8 do 10.

Gay Sean. Pan pił już KAWĘ marki „LIBERTY“?

A więc nie trać Pan czasu i tę od swego dostawcy tej znakomitej m Palarnia i mielenia kawy

Ca a Colosso

Moura, Zaffito e Cia. - Praca Municipal 6 - Kurytyba